Objaśnienia

Uchwały Nr III/18/2014
Rady Powiatu Wągrowieckiego
z dnia 22 grudnia 2014 roku

w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2015-2022

W stosunku do Projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2015-2022 wprowadzono następujące zmiany:

a) w 2015 roku zwiększono dochody i wydatki o kwotę 661.267 zł - zwiększenie następuje w związku z przeniesieniem na 2015 rok środków dotyczących projektów realizowanych przy udziale środków europejskich, tj. „E-usługi dla mieszkańców Powiatu Wągrowieckiego" (625.921 zł) oraz „System wsparcia szkół i przedszkoli w Powiecie Wągrowieckim – nowoczesne doskonalenie nauczycieli" (35.346 zł). Stosownych zmian dotyczących wskazanych projektów dokonano również w załączniku przedsięwzięć;

b) dokonano zmiany klasyfikacji budżetowej dochodów ze sprzedaży drewna z wycinki drzew przydrożnych, które należy sklasyfikować w parafie 0840 „Wpływy ze sprzedaży wyrobów". Dotychczas dochody z tego tytułu były klasyfikowane w paragrafie 0870 „Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych". Zmiana obejmuje wszystkie lata prognozy tj. 2015-2022.

Wyżej wskazane zmiany wywierają nieznaczny wpływ na indywidualny wskaźnik zadłużenia w poszczególnych latach prognozy, który jest obliczany na podstawie wielkości dochodów i wydatków prognozowanych w oparciu o PKB oraz inflację.

1. Ogólne założenia przyjęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej Powiatu Wągrowieckiego

Wieloletnia Prognoza Finansowa Powiatu Wągrowieckiego została przygotowana na lata 2015-2022. Długość okresu objętego prognozą wynika z art. 227 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. 2013r., poz. 885 ze zm.). Przepis ten stanowi, iż prognozę należy sporządzić na okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat budżetowych. Prognozę kwoty długu sporządza się na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania.

Zgodnie z powyższym prognoza została przygotowana na lata 2015-2022.

Odległy horyzont prognozowania zwiększa ryzyko niedokładnego oszacowania wartości przyjętych w porównaniu z faktycznie uzyskanymi. Mając to na uwadze przyjęto kroczący charakter prognozy (w kolejnych latach prognoza będzie uaktualniana o wartości obecnie nieznane).

Do Wieloletniej Prognozy Finansowej przyjęto następujące założenia:

- wielkości budżetowe na 2015 rok:
  - **dochody budżetu ogółem - 68.809.574 zł**
    - dochody bieżące - 68.112.574 zł
    - dochody majątkowe - 697.000 zł
  - **wydatki budżetu ogółem - 65.816.219 zł**
    - wydatki bieżące - 63.721.219 zł
    - wydatki majątkowe - 2.095.000 zł,
- dla lat 2016-2019 przyjęto sposób prognozowania poprzez indeksację o poszczególne wskaźniki (inflacja oraz PKB) z uwzględnieniem korekt merytorycznych dotyczących wielkości wykonanych w latach wcześniejszych,
- od 2020 roku, dla dochodów oraz wydatków bieżących przyjęto stałe wartości z 2019 roku,

- w latach prognozowanych 2016-2022 zakłada się, że relacja wydatków inwestycyjnych do wydatków ogółem nie będzie niższa niż prognozowany przez Ministerstwo Finansów wskaźnik inflacji w tych latach,
- uwzględniono możliwość pozyskania środków zewnętrznych na finansowanie zadań bieżących oraz inwestycyjnych.

Przyjęte założenia pozwalają na spełnienie kryterium realności uzyskanych wartości. Realność prognozy stanowi podstawę do oceny kondycji finansowej oraz możliwości inwestycyjnych Powiatu. W związku z niestabilnością i nieprzewidywalnością koniunktury gospodarczej zarówno w Polsce jak i na świecie zasadne jest przyjęcie stałych wartości od 2020 roku oraz ostrożnościowego scenariusza prognozy. Nieracjonalne byłoby bowiem szacowanie wielkości budżetowych na podstawie wskaźników makroekonomicznych (PKB, inflacja) i historycznych w latach 2020-2022, gdyż mogłoby to negatywnie wpłynąć na realność oraz trafność prognozy. W obecnej sytuacji prawno-gospodarczej samorząd powiatowy jest znacznie uzależniony od dochodów zewnętrznych. Dochody własne stanowią bowiem bardzo znikome źródło finansowania zadań publicznych, a prognozowanie w tak dalekiej przyszłości (lata 2020-2022) środków zewnętrznych (m.in. dotacji, subwencji), na które powiat nie ma wpływu obarcza wieloletnie prognozowanie znacznym ryzykiem. W związku z tym uzasadnione jest przyjęcie stałych wartości z 2019 roku.

Znaczący wpływ na prognozowane wartości dochodów i wydatków jednostki samorządu terytorialnego mają inflacja i PKB. Są to główne wskaźniki makroekonomiczne, których nawet drobne wahania przejawiają się w ogólnym wzroście lub spadku dochodów oraz wydatków publicznych, a więc wielkości te są pośrednio skorelowane z koniunkturą gospodarczą.

Tabela 1

Przewidywany poziom inflacji i PKB w latach 2015-2022

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Inflacja	1,20%	2,30%	2,10%	2,50%	2,40%	2,40%	2,40%	2,40%
PKB	3,40%	3,70%	3,90%	4,00%	4,00%	3,80%	3,70%	3,40%

Źródło: Ministerstwo Finansów.

W Tabeli 1 zostały przedstawione przygotowane przez Ministerstwo Finansów poziomy wskaźników makroekonomicznych obowiązujące przy sporządzaniu wieloletnich prognoz finansowych.

2. Prognoza dochodów i wydatków

W celu uzyskania możliwie realnych wartości prognozowanych wielkości dochodów i wydatków posłużono się wskaźnikami makroekonomicznymi oraz trendami historycznymi kształtującymi się w poszczególnych kategoriach wielkości budżetowych. Mając na uwadze prawidłowy sposób oszacowania tych wartości posłużono się metodą indeksacji.

Sposób indeksacji:

$$Y_1 = Y_0 \times (1 + CPI_u) \times (1 + \Delta PKB_u) \pm K_h$$

gdzie:

Y_1 – wartość prognozowana danej kategorii dochodów bądź wydatków,

Y_0 – wartość danej kategorii dochodów bądź wydatków budżetowych w roku poprzedzającym,

CPI_u – zindeksowana wartość wskaźnika inflacji w roku prognozowanym,

ΔPKB_u – zindeksowana wartość wskaźnika dynamiki PKB,

K_h – korekta historyczna na podstawie wykonanych wielkości budżetowych.

2.1. Prognoza dochodów

Uzyskane wartości dochodów zsumowano kolejno w kategorie dochodów bieżących i majątkowych, a następnie dochodów ogółem. Zestawienie ogólnych kwot przedstawiono w Załączniku Nr 1.

W dochodach bieżących prognozowano w podziale na kategorie:

- udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa (podatek dochodowy od osób fizycznych – PIT, podatek dochodowy od osób prawnych – CIT),
- dochody własne (z wyszczególnieniem podatków i opłat),
- subwencje ogólne z budżetu państwa,
- dotacje i środki na zadania bieżące.

Tabela 2

Dochody Powiatu w latach 2009 – 2014

Wyszczególnienie	Wykonanie					Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.
	2009r.	2010r.	2011r.	2012r.	2013r.	
Dochody ogółem, z tego:	**54 609 911,89**	**60 638 637,91**	**64 164 192,76**	**67 108 334,71**	**69 662 814,07**	**72 778 330,98**
Dochody bieżące, w tym:	**53 965 553,39**	**57 118 062,99**	**61 658 759,05**	**64 813 650,76**	**68 048 111,15**	**70 435 517,98**
Udziały w PIT	5 774 117,00	5 878 626,00	6 725 520,00	7 103 735,00	7 438 225,00	8 331 380,00
Udziały w CIT	148 924,11	165 278,76	174 122,58	176 725,86	262 376,68	200 000,00
Podatki i opłaty	2 091 718,74	2 413 400,85	3 120 826,53	3 229 683,34	3 637 517,10	3 763 457,00
Wpływy z subwencji ogólnej i środki na uzupełnienie dochodów	33 072 438,00	34 388 378,00	37 115 213,00	38 684 581,00	40 657 108,00	39 461 931,00
Dotacje i środki zewnętrzne	9 655 808,36	9 726 397,54	10 541 847,61	11 035 872,50	11 416 963,77	13 882 689,98
Dochody majątkowe, w tym:	**644 358,50**	**3 520 574,92**	**2 505 433,71**	**2 294 683,95**	**1 614 702,92**	**2 342 813,00**
Wpływy ze sprzedaży majątku	13 099,94	25 416,69	28 849,29	53 441,15	1 139 884,52	9 000,00

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 3

Dynamika dochodów Powiatu w latach 2009 – 2014

Wyszczególnienie	Wykonanie					Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.
	2009r. [100 %]	2010r.	2011r.	2012r.	2013r.	
Dochody ogółem, z tego:	**100,00%**	**111,04%**	**105,81%**	**104,59%**	**103,81%**	**104,47%**
Dochody bieżące, w tym:	**100,00%**	**105,84%**	**107,95%**	**105,12%**	**104,99%**	**103,51%**
Udziały w PIT	100,00%	101,81%	114,41%	105,62%	104,71%	112,01%
Udziały w CIT	100,00%	110,98%	105,35%	101,50%	148,47%	76,23%
Podatki i opłaty	100,00%	115,38%	129,31%	103,49%	112,63%	103,46%
Wpływy z subwencji ogólnej i środki na uzupełnienie dochodów	100,00%	103,98%	107,93%	104,23%	105,10%	97,06%
Dotacje i środki zewnętrzne	100,00%	100,73%	108,38%	104,69%	103,45%	121,60%

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 4

Dochody Powiatu w latach 2014 – 2019

Wyszczególnienie	Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.	Plan 2015r.	Prognoza			
			2016r.	2017r.	2018r.	2019r.
Dochody ogółem, z tego:	**72 778 330,98**	**68 809 574**	**70 771 299**	**72 818 469**	**74 929 228**	**76 433 557**
Dochody bieżące, w tym:	**70 435 517,98**	**68 112 574**	**70 771 299**	**72 818 469**	**74 929 228**	**76 433 557**
Udziały w PIT	8 331 380,00	9 251 522	9 790 839	10 362 281	10 843 091	x
Udziały w CIT	200 000,00	200 000	204 400	209 306	213 492	x
Podatki i opłaty	3 763 457,00	3 763 564	3 988 770	4 196 105	4 410 735	x
Wpływy z subwencji ogólnej i środki na uzupełnienie dochodów	39 461 931,00	39 211 658	40 975 730	41 422 038	41 534 544	x
Dotacje i środki zewnętrzne	13 882 689,98	10 792 640	10 511 339	10 927 429	11 644 268	x
Dochody majątkowe, w tym:	**2 342 813,00**	**697 000**	**0**	**0**	**0**	**0**
Wpływy ze sprzedaży majątku	9 000,00	0	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 5

Dynamika dochodów Powiatu w latach 2014 – 2019

Wyszczególnienie	Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.	Plan 2015r.	Prognoza			
			2016r.	2017r.	2018r.	2019r.
Dochody ogółem, z tego:	**100,00%**	**94,55%**	**102,85%**	**102,89%**	**102,90%**	**102,01%**
Dochody bieżące, w tym:	**100,00%**	**96,70%**	**103,90%**	**102,89%**	**102,90%**	**102,01%**
Udziały w PIT	100,00%	111,04%	105,83%	105,84%	104,64%	x
Udziały w CIT	100,00%	100,00%	102,20%	102,40%	102,00%	x
Podatki i opłaty	100,00%	100,00%	105,98%	105,20%	105,11%	x
Wpływy z subwencji ogólnej i środki na uzupełnienie dochodów	100,00%	99,37%	104,50%	101,09%	100,27%	x
Dotacje i środki zewnętrzne	100,00%	77,74%	97,39%	103,96%	106,56%	x

Źródło: Opracowanie własne.

W Tabelach 2-5 zaprezentowano informacje dotyczące dochodów Powiatu w latach 2009-2019. Tabele 2 i 3 odnoszą się do wielkości zrealizowanych w latach 2009-2013 i przewidywanego wykonania 2014r. (według planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.). Natomiast tabele 4 i 5 przedstawiają wielkości prognozowane w latach 2015-2016 w porównaniu z przewidywanym wykonaniem 2014r.

W Tabelach 3 i 5 nie zawarto wskaźników dynamiki dotyczących dochodów majątkowych ponieważ w znacznej części są one związane ze zdarzeniami jednorazowymi (tj. pozyskaniem dotacji i środków zewnętrznych na zadania inwestycyjne oraz sprzedażą nieruchomości). Na chwilę obecną brak jest podpisanych umów, na podstawie których można byłoby wykazać pozyskane środki na inwestycje. Nie planuje się również sprzedaży nieruchomości. Dochody majątkowe wykazane w Wieloletniej Prognozie Finansowej dotyczą jedynie sprzedaży drewna pochodzącego z wycinki drzew.

Tabele 4 i 5 uwzględniają informacje do 2019r., ponieważ w kolejnych latach przyjęto wielkości na tym samym poziomie, tj. z 2019r. Ponadto wielkości dotyczące udziałów w PIT, CIT, podatków i opłat, wpływów z subwencji ogólnej oraz dotacji i środków zewnętrznych na zadania bieżące zostały wykazane na rok budżetowy i kolejne 3 lata (2015-2018) zgodnie ze wzorem Wieloletniej Prognozy Finansowej oraz ustawą o finansach publicznych.

Analizując realność oszacowanych dochodów bieżących należy zwrócić uwagę, iż ich przeciętna dynamika w okresie objętym prognozą (2016-2019) wynosi **2,93 %** i jest niższa od przeciętnej w ostatnich czterech wykonanych latach (2010-2013), która kształtuje się na poziomie **5,98 %**. Dla wpływów z PIT w trzech kolejnych prognozowanych latach (2016-2018) przeciętny wzrost wynosi **5,44 %**, podczas gdy w analogicznym okresie, tj. ostatnich trzech wykonanych lat (2011-2013) wyniósł on **8,25 %**. Dla wpływów z podatków i opłat w latach prognozowanych 2016-2018 założono średni wzrost na poziomie **5,43 %**, podczas gdy w analogicznym okresie, tj. trzech ostatnich wykonanych latach (2011-2013) przeciętny wzrost kształtował się na poziomie **15,14 %**. Zakłada się, że wpływy z subwencji ogólnej w latach 2016-2018 będą wzrastać średnio o **1,95 %**, podczas gdy w analogicznym okresie ostatnich trzech wykonanych lat (2011-2013) średni wzrost wyniósł **5,75 %**. Najważniejszą składową subwencji ogólnej jest jej część oświatowa, która została zaprojektowana na

podstawie szacowanej liczby uczniów w kolejnych latach podstawionej do Systemu Informacji Oświatowej, co pozwoliło na obliczenie realnych kwot. Dotacje i środki z innych źródeł na zadania bieżące w latach 2016-2018 charakteryzują się średnim wzrostem **2,04 %**, natomiast w ostatnich trzech wykonanych latach ich wzrost wyniósł **5,51 %**.

Na podstawie powyższych informacji należy stwierdzić, iż przyjęto ostrożny scenariusz szacowania dochodów. Silny wpływ dochodów na zachowanie relacji dotyczącej indywidualnego wskaźnika zadłużenia powoduje, iż w przypadku nieostrożnego a nawet zbyt agresywnego szacowania dochodów w porównaniu z ich faktycznym wykonaniem w latach kolejnych mogłyby się pojawić problemy z płynnością finansową. W związku z zapewnieniem bezpiecznej i stabilnej sytuacji finansowej dochody szacowano ostrożnie z wyłączeniem zdarzeń obarczonych znacznym ryzykiem.

2.2. Prognoza wydatków

W procesie prognozowania wydatków, wyodrębniono kategorie wydatków bieżących i majątkowych. W wydatkach bieżących wyodrębniono m.in.:

- wynagrodzenia i składki od nich naliczane,
- koszty obsługi długu publicznego – odsetki od kredytów (rozdział 75702),
- wydatki związane z funkcjonowaniem organów jednostki samorządu terytorialnego (rozdziały 75019 i 75020).

Tabela 6

Wydatki Powiatu w latach 2009-2014

Wyszczególnienie	Wykonanie					Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.
	2009r.	2010r.	2011r.	2012r.	2013r.	
Wydatki ogółem	**58 078 355,90**	**67 149 140,51**	**64 433 428,84**	**63 465 300,24**	**67 430 451,47**	**78 531 152,98**
Wydatki bieżące	50 776 013,20	53 985 925,61	58 637 468,63	60 644 645,71	61 966 688,46	69 567 078,98
Wydatki majątkowe	7 302 342,70	13 163 214,90	5 795 960,21	2 820 654,53	5 463 763,01	8 964 074,00

Wybrane kategorie wydatków						
Wyszczególnienie	Wykonanie					Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.
	2009r.	2010r.	2011r.	2012r.	2013r.	
Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	33 432 906,87	35 625 372,17	35 582 819,01	37 632 867,00	39 412 785,90	41 218 751,00
Poręczenia i obsługa długu	498 383,37	668 950,19	1 101 431,37	1 178 781,49	757 192,11	590 000,00
Wydatki związane z funkcjonowaniem organów JST	6 017 417,00	6 420 885,09	6 224 908,02	6 423 606,20	7 044 791,49	8 099 201,00
Wydatki bieżące bez odsetek	50 277 629,83	53 316 975,42	57 536 037,26	59 465 864,22	61 209 496,35	68 977 078,98

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 7

Dynamika wydatków Powiatu w latach 2009-2014

Wyszczególnienie	Wykonanie					Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.
	2009r.	2010r.	2011r.	2012r.	2013r.	
Wydatki ogółem, w tym:	**100,00%**	**115,62%**	**95,96%**	**98,50%**	**106,25%**	**116,46%**
Wydatki bieżące	100,00%	106,32%	108,62%	103,42%	102,18%	112,27%

Wybrane kategorie wydatków						
Wyszczególnienie	Wykonanie					Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.
	2009r.	2010r.	2011r.	2012r.	2013r.	
Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	100,00%	106,56%	99,88%	105,76%	104,73%	104,58%
Poręczenia i obsługa długu	100,00%	134,22%	164,65%	107,02%	64,24%	77,92%

Wybrane kategorie wydatków						
Wyszczególnienie	Wykonanie					Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.
	2009r.	2010r.	2011r.	2012r.	2013r.	
Wydatki związane z funkcjonowaniem organów JST	100,00%	106,71%	96,95%	103,19%	109,67%	114,97%
Wydatki bieżące bez odsetek	100,00%	106,05%	107,91%	103,35%	102,93%	112,69%

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 8

Wydatki Powiatu w latach 2014-2019

Wyszczególnienie	Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.	Plan 2015r.	Prognoza			
			2016r.	2017r.	2018r.	2019r.
Wydatki ogółem	**78 531 152,98**	**65 816 219**	**67 063 658**	**69 413 723**	**72 212 025**	**75 067 271**
Wydatki bieżące	69 567 078,98	63 721 219	64 446 737	65 720 668	67 304 797	68 767 465

Wybrane kategorie wydatków						
Wyszczególnienie	Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.	Plan 2015r.	Prognoza			
			2016r.	2017r.	2018r.	2019r.
Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	41 218 751,00	40 908 142	41 885 396	42 802 157	43 910 346	x
Obsługa długu (odsetki od kredytów)	590 000,00	650 000	450 000	380 000	330 612	185 900
Wydatki związane z funkcjonowaniem organów JST	8 099 201,00	7 445 924	7 582 910	7 742 151	7 935 705	x
Wydatki bieżące bez odsetek	68 977 078,98	63 071 219	63 996 737	65 340 668	66 974 185	68 581 565

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 9

Dynamika wydatków Powiatu w latach 2014-2019

Wyszczególnienie	Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.	Plan 2015r.	Prognoza			
			2016r.	2017r.	2018r.	2019r.
Wydatki ogółem, w tym:	**100,00%**	**83,81%**	**101,90%**	**103,50%**	**104,03%**	**103,95%**
Wydatki bieżące	100,00%	91,60%	101,14%	101,98%	102,41%	102,17%

Wybrane kategorie wydatków						
Wyszczególnienie	Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.	Plan 2015r.	Prognoza			
			2016r.	2017r.	2018r.	2019r.
Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	100,00%	99,25%	102,39%	102,19%	102,59%	x
Poręczenia i obsługa długu	100,00%	110,17%	69,23%	84,44%	87,00%	56,23%
Wydatki związane z funkcjonowaniem organów JST	100,00%	91,93%	101,84%	102,10%	102,50%	x
Wydatki bieżące bez odsetek	100,00%	91,44%	101,47%	102,10%	102,50%	102,40%

Źródło: Opracowanie własne.

W Tabelach 6-9 zaprezentowano informacje dotyczące wydatków Powiatu w latach 2009-2019. Tabele 6 i 7 odnoszą się do wielkości zrealizowanych w latach 2009-2013 i przewidywanego wykonania 2014r. (według planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.).

Tabele 8 i 9 przedstawiają wielkości prognozowane w latach 2015-2016 w porównaniu z przewidywanym wykonaniem 2014r. Wskazane tabele zawierają informacje określone wzorem Wieloletniej Prognozy Finansowej i ustawą o finansach publicznych, tj. wynagrodzenia i składki od nich naliczanych oraz wydatki związane z funkcjonowaniem organów JST dla lat 2015-2018.

W zestawieniach wyszczególniono wybrane kategorie wydatków, do których zaliczono wynagrodzenia i składki od nich naliczane, koszty obsługi zadłużenia (odsetki od kredytów), wydatki związane z funkcjonowaniem organów JST oraz wydatki bieżące bez odsetek.

Średni wzrost wydatków ogółem w czterech wykonanych latach (2010-2013) kształtuje się na poziomie **4,08 %** podczas gdy w czterech kolejnych latach prognozowanych (2016-2019) wynosi on średnio **3,35 %**. Średni wzrost wydatków bieżących w czterech wykonanych latach (2010-2013) wynosił **5,14 %**, natomiast dla analogicznego okresu dotyczącego lat prognozowanych (2016-2019) średni wzrost wynosi **1,93 %**. Na kwoty wydatków, zwłaszcza bieżących bezpośrednio przekładało się przyjęcie wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikających z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych. Z uwagi, iż przyjęcie tej kategorii przychodów może nastąpić wyłącznie po zamknięciu roku budżetowego, nie ma możliwości ich prognozowania w latach 2015-2022. Widoczny w 2015 roku spadek wydatków bieżących jest związany również z realizacją projektów współfinansowanych ze środków UE. Plan po zmianach na dzień 31.10.2014 roku na projekty realizowane przy udziale środków europejskich wynosił 2.548.281 zł, natomiast plan na 2015 rok wynosi 847.704 zł. W związku z tym wydatki bieżące w 2014 roku są wyższe niż planowane wydatki bieżące na 2015 rok. W celu oceny realności planowania wydatków bieżących

należy zwrócić uwagę na kategorię wydatków bieżących bez odsetek. W czterech wykonanych latach (2010-2013) wzrastały one średnio o **5,06 %**, natomiast w latach prognozowanych 2016-2019 ich wzrost został przyjęty w oparciu o prognozowaną inflację zgodnie z założeniami Ministerstwa Finansów.

W latach 2015-2016 widoczny jest spadek wydatków związanych z funkcjonowaniem organów JST (Rada Powiatu, Starostwo Powiatowe). Spadek jest uzasadniony m.in. tym, iż w 2014 roku zakończy się zadanie inwestycyjne pn. „Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej w budynku Starostwa Powiatowego" oraz zadanie pn. „Budowa parkingu dla samochodów osobowych przy siedzibie Wydziału Komunikacji, Przychodni Lekarskiej, Szpitala Powiatowego oraz Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 w Wągrowcu". W wydatkach Powiatu w latach prognozowanych przyjęto również wzrost wynagrodzeń wraz ze składkami od nich naliczanymi średnio o **2,39 %**. Koszty obsługi długu (odsetki od kredytów) przyjęto na podstawie zawartych umów przy uwzględnieniu aktualnej stopy procentowej.

Podobnie, jak w przypadku prognozowania dochodów, również dla wydatków zastosowany został ostrożnościowy scenariusz prognozy. Ponadto kierowano się zasadą oszczędności i celowości planowania wydatków. Należy mieć na uwadze, iż w przypadku wypracowania wolnych środków w 2014 roku zwiększą one wydatki 2015 roku podobnie jak w latach ubiegłych.

3. Inwestycje – wydatki majątkowe

W 2015r. zaplanowano wydatki inwestycyjne w kwocie **2.095.000 zł**, w tym rezerwa inwestycyjna w kwocie 10.000 zł. Wydatki majątkowe przedstawiają się następująco:

a) wieloletnie zadania inwestycyjne w kwocie **660.000 zł**, z tego:
   - Przebudowa drogi powiatowej nr 1602P na odcinku Grylewo-Laskownica Mała. Zadanie realizowane w latach 2013-2015 przez Powiatowy Zarząd Dróg w Wągrowcu. Łączne nakłady finansowe na zadanie wynoszą 1.133.273 zł, z tego: 2013-2014 – 823.273 zł, **2015r.– 310.000 zł**,
   - Przebudowa drogi powiatowej nr 1611P Marcinkowo-Ochodza-Sarbia w m. Ochodza. Zadanie realizowane w latach 2013-2015 przez Powiatowy Zarząd Dróg w Wągrowcu. Łączne nakłady finansowe na zadanie wynoszą 683.600 zł, z tego: 2013-2014 – 333.600 zł, **2015r. – 350.000 zł**;

b) Roczne zadania inwestycyjne w kwocie **385.000 zł**, z tego:
   - Przebudowa drogi powiatowej nr 1656P na odcinku Skoki (ul. Antoniewska) – Antoniewo – I i II etap (dokumentacja) – 100.000 zł,
   - Przebudowa chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 1560P ul. Klasztorna i drogi nr 1557P w Gołańczy ul. Osada – 25.000 zł,
   - Zakup zestawów komputerowych wraz z oprogramowaniem dla Starostwa Powiatowego – 38.000 zł (rozdział 71012 – 4.500 zł, rozdział 75020 – 33.500 zł),
   - Zakup 6 szt serwerów wraz z oprogramowaniem – w ramach projektu pn. „E-usługi dla mieszkańców Powiatu Wągrowieckiego" – 222.000 zł;

c) rezerwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne w kwocie **10.000 zł** – została zaplanowana na zadania w drogownictwie – środki z Gminy Damasławek. Realizacja zadania będzie uzależniona od decyzji Wojewody Wielkopolskiego w sprawie wyboru zadań zgłoszonych przez samorządy lokalne do dofinansowania w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych;

d) wydatki majątkowe w formie dotacji w kwocie **1.040.000 zł**, z tego:
   - Dofinansowanie zakupu wysokospecjalistycznego sprzętu medycznego oraz przebudowy i adaptacji pomieszczeń szpitalnych (dotacja dla ZOZ) – 600.000 zł,
   - Dofinansowanie przebudowy drogi Kobylec-Bartodzieje (dotacja dla Gminy Wiejskiej Wągrowiec) – 440.000 zł

W latach prognozowanych 2016-2022 planuje się utrzymać udział wydatków majątkowych na poziomie nie niższym niż wskaźnik inflacji dla poszczególnych lat. Ostateczne decyzje dotyczące rozdysponowania środków finansowych na poszczególne zadania inwestycyjne w tych latach zostaną podjęte w terminie późniejszym

4. Wynik budżetu, wynik z działalności operacyjnej (bieżącej)

Wynik budżetu w prognozowanym okresie jest ściśle powiązany z przyjętymi założeniami do prognozy dochodów i wydatków. Wynik z działalności operacyjnej jest pozycją istotną w związku z art. 242 Ustawy o finansach publicznych (Dz. U. z 2013, poz. 885 ze zm.) – organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki. W prognozowanym okresie nie ma zagrożenia naruszenia powyższej relacji. Planowana nadwyżka w latach prognozowanych zostanie przeznaczona na spłatę zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów lub pożyczek.

5. Przychody

W prognozowanym okresie samorząd powiatowy nie planuje zaciągnięcia kredytów lub pożyczek, w związku z czym nie zostały zaplanowane środki po stronie przychodów.

6. Kwota długu, rozchody oraz indywidualny wskaźnik zadłużenia

Tabela 10

Planowane rozchody w latach 2015-2022

Rok	Kwota długu	Kwota spłaty [w zł]
2015	14.862.732	2.993.355
2016	11.155.091	3.707.641
2017	7.750.345	3.404.746
2018	5.033.142	2.717.203
2019	3.666.856	1.366.286
2020	2.300.570	1.366.286
2021	934.284	1.366.286
2022	0	934.284

Źródło: Opracowanie własne

W Tabeli 10 zaprezentowano kwotę długu i jego spłatę w latach 2015-2022. Po stronie rozchodów w prognozowanym okresie przyjęto przepływy związane ze spłatą rat kapitałowych zaciągniętych kredytów i pożyczek wynikające z zawartych umów. Spłatę ostatnich rat kapitałowych zaplanowano na 2022r. Kwota

zadłużenia na koniec 2014 roku wyniesie 17.856.087 zł. Planowane zadłużenie na koniec 2015 roku wyniesie **14.862.732 zł**. Rozchody z tytułu spłaty rat kapitałowych zaciągniętych kredytów i pożyczek zostały ujęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej na podstawie zawartych umów.

Po dokonaniu obliczeń, przyjęte założenia zapewniają spełnienie wymogów. W okresie objętym prognozą, sytuacja finansowa Powiatu pozwala na spełnienie ustawowych obwarowań. Analizując spełnienie relacji wynikającej z art. 243 ustawy o finansach publicznych dotyczącej możliwości spłaty zadłużenia, Zarząd Powiatu będzie na bieżąco monitorował sytuację finansową jednostki samorządu terytorialnego. W latach 2015-2022 relacja ta nie jest zagrożona.

Wyjaśnienia wymaga fakt, iż na indywidualny wskaźnik zadłużenia wpływ mają nie tylko wartości planowane ale zwłaszcza wykonane. Wartości wykonane są niezbędne w celu obliczenia średniej arytmetycznej z ostatnich lat, obejmującej dochody ogółem, w tym dochody bieżące i dochody ze sprzedaży majątku oraz wydatki bieżące.

Wzór 1

$$\left(\frac{R_n + O_n}{D_n}\right) \leq \frac{1}{3}\left(\frac{Db_{n-1} + Sm_{n-1} - Wb_{n-1}}{D_{n-1}} + \frac{Db_{n-2} + Sm_{n-2} - Wb_{n-2}}{D_{n-2}} + \frac{Db_{n-3} + Sm_{n-3} - Wb_{n-3}}{D_{n-3}}\right)$$

Źródło: Ustawa o finansach publicznych (Dz. U. z 2013, poz. 885 ze zm.).

R – rozchody (spłata kredytów)
O – odsetki od kredytów
D – dochody ogółem
Db – dochody bieżące
Sm – dochody ze sprzedaży majątku
Wb – wydatki bieżące
n – rok budżetowy, na który ustalana jest relacja
$\mathbf{n_{-1}}$ – rok poprzedzający rok budżetowy, na który ustalana jest relacja
$\mathbf{n_{-2}}$ – rok poprzedzający rok budżetowy o dwa lata
$\mathbf{n_{-3}}$ – rok poprzedzający rok budżetowy o trzy lata

Obliczając relację dla poszczególnych lat budżetowych w chwili obecnej ze względu na brak danych dotyczących wykonania 2014 roku zasadne jest podstawienie do wzoru wielkości planowanych (zgodnie z ustawą) na koniec trzeciego kwartału 2014 roku oraz aktualnego planu po zmianach według stanu na dzień 31.10.2014 roku jako przewidywanego wykonania 2014 roku. W momencie sporządzenia sprawozdania z wykonania budżetu oraz sprawozdawczości finansowej wskaźniki są obliczane na podstawie faktycznego wykonania budżetu (w tym przypadku wykonania 2014 roku).

Tabela 11

Relacja z art. 243 uofp na podstawie programu Besti@

Wyszczególnienie	Rozchody (R)	Odsetki (O)	Dochody ogółem (D)	Dochody bieżące (Db)	Sprzedaż majątku (Sm)	Wydatki bieżące (Wb)	Wskaźnik (Db+Sm-Wb) / D	Spłata w danym roku	Średnia z trzech lat (z kol. 8)	Zachowanie relacji z art. 243 uofp
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2012	n/d	n/d	67 108 334,71	64 813 650,76	53 441,15	60 644 645,71	6,29%	n/d	n/d	n/d
2013	n/d	n/d	69 662 814,07	68 048 111,15	1 139 884,52	61 966 688,46	10,37%	n/d	n/d	n/d
30.09.2014r.*	n/d	n/d	71 649 222,98	69 371 409,98	9 000,00	68 794 970,98	0,82%	n/d	n/d	n/d
31.10.2014r.*	n/d	n/d	72 778 330,98	70 435 517,98	9 000,00	69 617 078,98	1,14%	n/d	n/d	n/d
2015 (wg 3 kw.2014r.)	2 993 355	650 000	68 809 574	68 112 574	0	63 721 219	6,38%	**5,29%**	**5,83%**	**TAK**
2015 (przew. wyk. 2014r.)								**5,29%**	**5,93%**	**TAK**
2016 (wg 3 kw.2014r.)	3 707 641	450 000	70 771 299	70 771 299	0	64 446 737	8,94%	**5,87%**	**5,86%**	**NIE**
2016 (przew. wyk. 2014r.)								**5,87%**	**5,96%**	**TAK**
2017 (wg 3 kw.2014r.)	3 404 746	380 000	72 818 469	72 818 469	0	65 720 668	9,75%	**5,20%**	**5,38%**	**TAK**
2017 (przew. wyk. 2014r.)								**5,20%**	**5,49%**	**TAK**
2018	2 717 203	330 612	74 929 228	74 929 228	0	67 304 797	10,18%	**4,07%**	**8,36%**	**TAK**
2019	1 366 286	185 900	76 433 557	76 433 557	0	68 767 465	10,03%	**2,03%**	**9,62%**	**TAK**
2020	1 366 286	136 746	76 433 557	76 433 557	0	68 767 465	10,03%	**1,97%**	**9,99%**	**TAK**
2021	1 366 286	75 508	76 433 557	76 433 557	0	68 767 465	10,03%	**1,89%**	**10,08%**	**TAK**
2022	934 284	23 310	76 433 557	76 433 557	0	68 767 465	10,03%	**1,25%**	**10,03%**	**TAK**

* w 2014 roku kwota 50.000 zł dotycząca wniesienia wkładów do Spółdzielni Socjalnej „Wspólny Sukces" zaliczona została do wydatków bieżących zgodnie z programem Besti@ zamiast do grupy wydatków majątkowych, co ma wpływ na zachowanie relacji z art. 243 uofp w 2016 roku.

Źródło: Opracowanie własne

Tabela12

Faktyczna relacja z art. 243 uofp

Wyszczególnienie	Rozchody (R)	Odsetki (O)	Dochody ogółem (D)	Dochody bieżące (Db)	Sprzedaż majątku (Sm)	Wydatki bieżące (Wb)	Wskaźnik (Db+Sm-Wb) / D	Spłata w danym roku	Średnia z trzech lat (z kol. 8)	Zachowanie relacji z art. 243 uofp
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2012	n/d	n/d	67 108 334,71	64 813 650,76	53 441,15	60 644 645,71	6,29%	n/d	n/d	n/d
2013	n/d	n/d	69 662 814,07	68 048 111,15	1 139 884,52	61 966 688,46	10,37%	n/d	n/d	n/d
30.09.2014r.*	n/d	n/d	71 649 222,98	69 371 409,98	9 000,00	68 744 970,98	0,89%	n/d	n/d	n/d
31.10.2014r.*	n/d	n/d	72 778 330,98	70 435 517,98	9 000,00	69 567 078,98	1,21%	n/d	n/d	n/d
2015 (wg 3 kw.2014r.)	2 993 355	650 000	68 809 574	68 112 574	0	63 721 219	6,38%	**5,29%**	**5,85%**	**TAK**
2015 (przew. wyk. 2014r.)								**5,29%**	**5,96%**	**TAK**
2016 (wg 3 kw.2014r.)	3 707 641	450 000	70 771 299	70 771 299	0	64 446 737	8,94%	**5,87%**	**5,88%**	**TAK**
2016 (przew. wyk. 2014r.)								**5,87%**	**5,99%**	**TAK**
2017 (wg 3 kw.2014r.)	3 404 746	380 000	72 818 469	72 818 469	0	65 720 668	9,75%	**5,20%**	**5,40%**	**TAK**
2017 (przew. wyk. 2014r.)								**5,20%**	**5,51%**	**TAK**
2018	2 717 203	330 612	74 929 228	74 929 228	0	67 304 797	10,18%	**4,07%**	**8,36%**	**TAK**
2019	1 366 286	185 900	76 433 557	76 433 557	0	68 767 465	10,03%	**2,03%**	**9,62%**	**TAK**
2020	1 366 286	136 746	76 433 557	76 433 557	0	68 767 465	10,03%	**1,97%**	**9,99%**	**TAK**
2021	1 366 286	75 508	76 433 557	76 433 557	0	68 767 465	10,03%	**1,89%**	**10,08%**	**TAK**
2022	934 284	23 310	76 433 557	76 433 557	0	68 767 465	10,03%	**1,25%**	**10,03%**	**TAK**

* w 2014 roku kwota 50.000 zł dotycząca wniesienia wkładów do Spółdzielni Socjalnej „Wspólny Sukces" zaliczona została do wydatków majątkowych zgodnie z uchwałami w sprawie budżetu na 2014 rok

Źródło: Opracowanie własne

W Tabeli 11 i 12 zaprezentowano obliczenie wskaźników w oparciu o program Besti@ (Tabela 11) oraz według faktycznego planu 2014 roku i wykonania 2012-2013 (Tabela 12). Z powodu rozbieżności interpretacyjnych dotyczących klasyfikacji budżetowej wydatków w paragrafie „6020 – Wydatki na wniesienie wkładów do spółdzielni", powstała rozbieżność pomiędzy wskaźnikami obliczanymi w oparciu o stosowany program Besti@ służący do przekazywania WPF w postaci elektronicznej (wskazany przez Ministerstwo Finansów) a stanem faktycznym według uchwał budżetowych. Rozporządzenie Ministra Finansów regulujące klasyfikację budżetową (Dz. U. z 2014r., poz. 1053 ze zm.), klasyfikuje paragraf 6020 w grupie wydatków

majątkowych, natomiast program Besti@ narzuca zakwalifikowanie tego paragrafu do grupy wydatków bieżących, co ma wpływ na obliczenie relacji z art. 243 uofp. W obecnej chwili w budżecie Powiatu na 2014 rok paragraf 6020 jest ujmowany w grupie wydatków majątkowych, wobec czego wszystkie wskaźniki są spełnione. Ujęcie paragrafu 6020 w wydatkach bieżących (czyli w sposób w jaki narzuca to program Besti@) powoduje, iż omawiana relacja nie jest zachowana w 2016 roku.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, iż w 2016 roku relacja z art. 243 jest zachowana. Ponadto relacja obliczona w oparciu o przewidywane wykonanie 2014 roku (według planu po zmianach na dzień 31.10.2014 roku) również jest zachowana.

7. Wieloletnie przedsięwzięcia:

Przedsięwzięcia zostały zaplanowane do 2015 roku włącznie i obejmują projekty realizowane przy udziale środków europejskich oraz pozostałe zadania zaliczane do wieloletnich przedsięwzięć.
Łączne nakłady finansowe wyniosą **4.188.928**, z tego w: 2015r. – 1.812.304zł (wydatki bieżące w kwocie 930.304 zł, wydatki majątkowe w kwocie 882.000 zł), limit zobowiązań (wysokość, do której istnieje możliwość podpisania umów na realizację zadań) został ustalony do kwoty **760.000 zł**.

a) Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp (Dz.U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.):

- Projekt **„System Wspierania Szkół i Przedszkoli w Powiecie Wągrowieckim – nowoczesne doskonalenie nauczycieli”**. Zadanie realizowane w latach 2013-2015 przez Starostwo Powiatowe.
  Cel: Podniesienie jakości i efektywności funkcjonowania systemu doskonalenia nauczycieli w szkołach i przedszkolach objętych projektem. Łączne nakłady finansowe wynoszą 509.564 zł (wydatki bieżące), z tego: 2013-2014 – 402.995 zł, 2015r. – 106.569 zł;

- Projekt **„E-usługi dla mieszkańców Powiatu Wągrowieckiego”**. Zadanie realizowane w latach 2014-2015 przez Starostwo Powiatowe. Cel: Wzmocnienie potencjału administracji samorządowej. Łączne nakłady finansowe wynoszą 1.446.918 zł (wydatki bieżące w kwocie 1.224.918 zł, wydatki majątkowe w kwocie 222.000 zł), z tego: 2014r. – 501.183 zł, 2015r. – 945.735 zł (wydatki bieżące w kwocie 723.735 zł, wydatki majątkowe w kwocie 222.000 zł).

b) Wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe:

- **„Remont drogi powiatowej nr 1557P na odcinku Gołańcz-Oleszno”**. Zadanie realizowane w latach 2013-2015 przez Powiatowy Zarząd Dróg w Wągrowcu. Cel: Poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego. Łączne nakłady finansowe (wydatki bieżące) na zadanie wynoszą 415.573 zł, z tego: 2013-2014 – 315.573 zł, **2015r.– 100.000 zł**. Limit zobowiązań został ustalony do kwoty **100.000 zł**,

- **„Przebudowa drogi powiatowej nr 1602P na odcinku Grylewo-Laskownica Mała”**. Zadanie realizowane w latach 2013-2015 przez Powiatowy Zarząd Dróg w Wągrowcu. Cel: Poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego. Łączne nakłady finansowe (wydatki majątkowe) na zadanie wynoszą 1.133.273 zł, z tego: 2013-2014 – 823.273 zł, **2015r.– 310.000 zł**. Limit zobowiązań został ustalony do kwoty **310.000 zł**,

- **„Przebudowa drogi powiatowej nr 1611P Marcinkowo-Ochodza-Sarbia w m. Ochodza”**. Zadanie realizowane w latach 2013-2015 przez Powiatowy Zarząd Dróg w Wągrowcu. Cel: Poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego. Łączne nakłady finansowe (wydatki majątkowe) na zadanie wynoszą 683.600 zł, z tego: 2013-2014 – 333.600 zł, **2015r. – 350.000 zł**. Limit zobowiązań został ustalony do kwoty **350.000 zł**.

W wykazie przedsięwzięć do Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2015-2022 nie zostało ujęte zadanie pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 1580P na odcinku Damasławek-Dąbrowa-gr. woj. kujawsko-pomorskiego (Janowiec Wlkp.)”. Na 2015 rok po stronie dochodów przyjęto pomoc finansową z Gminy Damasławek. Realizacja zadania jest uzależniona od decyzji Wojewody Wielkopolskiego w sprawie wybrania zadań zgłoszonych przez samorządy lokalne do dofinansowania w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych. Zadanie zostanie wprowadzone do załącznika przedsięwzięć w przypadku pozyskania w/w dofinansowania.

Wobec powyższego podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

Przewodnicząca
Rady Powiatu Wągrowieckiego

……
/Małgorzata Osuch/

Objaśnienia

Uchwały Nr III/18/2014
Rady Powiatu Wągrowieckiego
z dnia 22 grudnia 2014 roku

w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2015-2022

W stosunku do Projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2015-2022 wprowadzono następujące zmiany:

a) w 2015 roku zwiększono dochody i wydatki o kwotę 661.267 zł - zwiększenie następuje w związku z przeniesieniem na 2015 rok środków dotyczących projektów realizowanych przy udziale środków europejskich, tj. „E-usługi dla mieszkańców Powiatu Wągrowieckiego" (625.921 zł) oraz „System wsparcia szkół i przedszkoli w Powiecie Wągrowieckim – nowoczesne doskonalenie nauczycieli" (35.346 zł). Stosownych zmian dotyczących wskazanych projektów dokonano również w załączniku przedsięwzięć;

b) dokonano zmiany klasyfikacji budżetowej dochodów ze sprzedaży drewna z wycinki drzew przydrożnych, które należy sklasyfikować w parafie 0840 „Wpływy ze sprzedaży wyrobów". Dotychczas dochody z tego tytułu były klasyfikowane w paragrafie 0870 „Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych". Zmiana obejmuje wszystkie lata prognozy tj. 2015-2022.

Wyżej wskazane zmiany wywierają nieznaczny wpływ na indywidualny wskaźnik zadłużenia w poszczególnych latach prognozy, który jest obliczany na podstawie wielkości dochodów i wydatków prognozowanych w oparciu o PKB oraz inflację.

1. Ogólne założenia przyjęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej Powiatu Wągrowieckiego

Wieloletnia Prognoza Finansowa Powiatu Wągrowieckiego została przygotowana na lata 2015-2022. Długość okresu objętego prognozą wynika z art. 227 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. 2013r., poz. 885 ze zm.). Przepis ten stanowi, iż prognozę należy sporządzić na okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat budżetowych. Prognozę kwoty długu sporządza się na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania.

Zgodnie z powyższym prognoza została przygotowana na lata 2015-2022.

Odległy horyzont prognozowania zwiększa ryzyko niedokładnego oszacowania wartości przyjętych w porównaniu z faktycznie uzyskanymi. Mając to na uwadze przyjęto kroczący charakter prognozy (w kolejnych latach prognoza będzie uaktualniana o wartości obecnie nieznane).

Do Wieloletniej Prognozy Finansowej przyjęto następujące założenia:

- wielkości budżetowe na 2015 rok:
  - **dochody budżetu ogółem - 68.809.574 zł**
    - dochody bieżące - 68.112.574 zł
    - dochody majątkowe - 697.000 zł
  - **wydatki budżetu ogółem - 65.816.219 zł**
    - wydatki bieżące - 63.721.219 zł
    - wydatki majątkowe - 2.095.000 zł,
- dla lat 2016-2019 przyjęto sposób prognozowania poprzez indeksację o poszczególne wskaźniki (inflacja oraz PKB) z uwzględnieniem korekt merytorycznych dotyczących wielkości wykonanych w latach wcześniejszych,
- od 2020 roku, dla dochodów oraz wydatków bieżących przyjęto stałe wartości z 2019 roku,

- w latach prognozowanych 2016-2022 zakłada się, że relacja wydatków inwestycyjnych do wydatków ogółem nie będzie niższa niż prognozowany przez Ministerstwo Finansów wskaźnik inflacji w tych latach,
- uwzględniono możliwość pozyskania środków zewnętrznych na finansowanie zadań bieżących oraz inwestycyjnych.

Przyjęte założenia pozwalają na spełnienie kryterium realności uzyskanych wartości. Realność prognozy stanowi podstawę do oceny kondycji finansowej oraz możliwości inwestycyjnych Powiatu. W związku z niestabilnością i nieprzewidywalnością koniunktury gospodarczej zarówno w Polsce jak i na świecie zasadne jest przyjęcie stałych wartości od 2020 roku oraz ostrożnościowego scenariusza prognozy. Nieracjonalne byłoby bowiem szacowanie wielkości budżetowych na podstawie wskaźników makroekonomicznych (PKB, inflacja) i historycznych w latach 2020-2022, gdyż mogłoby to negatywnie wpłynąć na realność oraz trafność prognozy. W obecnej sytuacji prawno-gospodarczej samorząd powiatowy jest znacznie uzależniony od dochodów zewnętrznych. Dochody własne stanowią bowiem bardzo znikome źródło finansowania zadań publicznych, a prognozowanie w tak dalekiej przyszłości (lata 2020-2022) środków zewnętrznych (m.in. dotacji, subwencji), na które powiat nie ma wpływu obarcza wieloletnie prognozowanie znacznym ryzykiem. W związku z tym uzasadnione jest przyjęcie stałych wartości z 2019 roku.

Znaczący wpływ na prognozowane wartości dochodów i wydatków jednostki samorządu terytorialnego mają inflacja i PKB. Są to główne wskaźniki makroekonomiczne, których nawet drobne wahania przejawiają się w ogólnym wzroście lub spadku dochodów oraz wydatków publicznych, a więc wielkości te są pośrednio skorelowane z koniunkturą gospodarczą.

Tabela 1

Przewidywany poziom inflacji i PKB w latach 2015-2022

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Inflacja	1,20%	2,30%	2,10%	2,50%	2,40%	2,40%	2,40%	2,40%
PKB	3,40%	3,70%	3,90%	4,00%	4,00%	3,80%	3,70%	3,40%

Źródło: Ministerstwo Finansów.

W Tabeli 1 zostały przedstawione przygotowane przez Ministerstwo Finansów poziomy wskaźników makroekonomicznych obowiązujące przy sporządzaniu wieloletnich prognoz finansowych.

2. Prognoza dochodów i wydatków

W celu uzyskania możliwie realnych wartości prognozowanych wielkości dochodów i wydatków posłużono się wskaźnikami makroekonomicznymi oraz trendami historycznymi kształtującymi się w poszczególnych kategoriach wielkości budżetowych. Mając na uwadze prawidłowy sposób oszacowania tych wartości posłużono się metodą indeksacji.

Sposób indeksacji:

$$Y_1 = Y_0 \times (1 + CPI_u) \times (1 + \Delta PKB_u) \pm K_h$$

gdzie:

Y_1 – wartość prognozowana danej kategorii dochodów bądź wydatków,

Y_0 – wartość danej kategorii dochodów bądź wydatków budżetowych w roku poprzedzającym,

CPI_u – zindeksowana wartość wskaźnika inflacji w roku prognozowanym,

ΔPKB_u – zindeksowana wartość wskaźnika dynamiki PKB,

K_h – korekta historyczna na podstawie wykonanych wielkości budżetowych.

2.1. Prognoza dochodów

Uzyskane wartości dochodów zsumowano kolejno w kategorie dochodów bieżących i majątkowych, a następnie dochodów ogółem. Zestawienie ogólnych kwot przedstawiono w Załączniku Nr 1.

W dochodach bieżących prognozowano w podziale na kategorie:

- udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa (podatek dochodowy od osób fizycznych – PIT, podatek dochodowy od osób prawnych – CIT),
- dochody własne (z wyszczególnieniem podatków i opłat),
- subwencje ogólne z budżetu państwa,
- dotacje i środki na zadania bieżące.

Tabela 2

Dochody Powiatu w latach 2009 – 2014

Wyszczególnienie	Wykonanie					Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.
	2009r.	2010r.	2011r.	2012r.	2013r.	
Dochody ogółem, z tego:	**54 609 911,89**	**60 638 637,91**	**64 164 192,76**	**67 108 334,71**	**69 662 814,07**	**72 778 330,98**
Dochody bieżące, w tym:	**53 965 553,39**	**57 118 062,99**	**61 658 759,05**	**64 813 650,76**	**68 048 111,15**	**70 435 517,98**
Udziały w PIT	5 774 117,00	5 878 626,00	6 725 520,00	7 103 735,00	7 438 225,00	8 331 380,00
Udziały w CIT	148 924,11	165 278,76	174 122,58	176 725,86	262 376,68	200 000,00
Podatki i opłaty	2 091 718,74	2 413 400,85	3 120 826,53	3 229 683,34	3 637 517,10	3 763 457,00
Wpływy z subwencji ogólnej i środki na uzupełnienie dochodów	33 072 438,00	34 388 378,00	37 115 213,00	38 684 581,00	40 657 108,00	39 461 931,00
Dotacje i środki zewnętrzne	9 655 808,36	9 726 397,54	10 541 847,61	11 035 872,50	11 416 963,77	13 882 689,98
Dochody majątkowe, w tym:	**644 358,50**	**3 520 574,92**	**2 505 433,71**	**2 294 683,95**	**1 614 702,92**	**2 342 813,00**
Wpływy ze sprzedaży majątku	13 099,94	25 416,69	28 849,29	53 441,15	1 139 884,52	9 000,00

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 3

Dynamika dochodów Powiatu w latach 2009 – 2014

Wyszczególnienie	Wykonanie					Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.
	2009r. [100 %]	2010r.	2011r.	2012r.	2013r.	
Dochody ogółem, z tego:	**100,00%**	**111,04%**	**105,81%**	**104,59%**	**103,81%**	**104,47%**
Dochody bieżące, w tym:	**100,00%**	**105,84%**	**107,95%**	**105,12%**	**104,99%**	**103,51%**
Udziały w PIT	100,00%	101,81%	114,41%	105,62%	104,71%	112,01%
Udziały w CIT	100,00%	110,98%	105,35%	101,50%	148,47%	76,23%
Podatki i opłaty	100,00%	115,38%	129,31%	103,49%	112,63%	103,46%
Wpływy z subwencji ogólnej i środki na uzupełnienie dochodów	100,00%	103,98%	107,93%	104,23%	105,10%	97,06%
Dotacje i środki zewnętrzne	100,00%	100,73%	108,38%	104,69%	103,45%	121,60%

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 4

Dochody Powiatu w latach 2014 – 2019

Wyszczególnienie	Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.	Plan 2015r.	Prognoza			
			2016r.	2017r.	2018r.	2019r.
Dochody ogółem, z tego:	**72 778 330,98**	**68 809 574**	**70 771 299**	**72 818 469**	**74 929 228**	**76 433 557**
Dochody bieżące, w tym:	**70 435 517,98**	**68 112 574**	**70 771 299**	**72 818 469**	**74 929 228**	**76 433 557**
Udziały w PIT	8 331 380,00	9 251 522	9 790 839	10 362 281	10 843 091	x
Udziały w CIT	200 000,00	200 000	204 400	209 306	213 492	x
Podatki i opłaty	3 763 457,00	3 763 564	3 988 770	4 196 105	4 410 735	x
Wpływy z subwencji ogólnej i środki na uzupełnienie dochodów	39 461 931,00	39 211 658	40 975 730	41 422 038	41 534 544	x
Dotacje i środki zewnętrzne	13 882 689,98	10 792 640	10 511 339	10 927 429	11 644 268	x
Dochody majątkowe, w tym:	**2 342 813,00**	**697 000**	**0**	**0**	**0**	**0**
Wpływy ze sprzedaży majątku	9 000,00	0	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 5

Dynamika dochodów Powiatu w latach 2014 – 2019

Wyszczególnienie	Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.	Plan 2015r.	Prognoza			
			2016r.	2017r.	2018r.	2019r.
Dochody ogółem, z tego:	**100,00%**	**94,55%**	**102,85%**	**102,89%**	**102,90%**	**102,01%**
Dochody bieżące, w tym:	**100,00%**	**96,70%**	**103,90%**	**102,89%**	**102,90%**	**102,01%**
Udziały w PIT	100,00%	111,04%	105,83%	105,84%	104,64%	x
Udziały w CIT	100,00%	100,00%	102,20%	102,40%	102,00%	x
Podatki i opłaty	100,00%	100,00%	105,98%	105,20%	105,11%	x
Wpływy z subwencji ogólnej i środki na uzupełnienie dochodów	100,00%	99,37%	104,50%	101,09%	100,27%	x
Dotacje i środki zewnętrzne	100,00%	77,74%	97,39%	103,96%	106,56%	x

Źródło: Opracowanie własne.

W Tabelach 2-5 zaprezentowano informacje dotyczące dochodów Powiatu w latach 2009-2019. Tabele 2 i 3 odnoszą się do wielkości zrealizowanych w latach 2009-2013 i przewidywanego wykonania 2014r. (według planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.). Natomiast tabele 4 i 5 przedstawiają wielkości prognozowane w latach 2015-2016 w porównaniu z przewidywanym wykonaniem 2014r.

W Tabelach 3 i 5 nie zawarto wskaźników dynamiki dotyczących dochodów majątkowych ponieważ w znacznej części są one związane ze zdarzeniami jednorazowymi (tj. pozyskaniem dotacji i środków zewnętrznych na zadania inwestycyjne oraz sprzedażą nieruchomości). Na chwilę obecną brak jest podpisanych umów, na podstawie których można byłoby wykazać pozyskane środki na inwestycje. Nie planuje się również sprzedaży nieruchomości. Dochody majątkowe wykazane w Wieloletniej Prognozie Finansowej dotyczą jedynie sprzedaży drewna pochodzącego z wycinki drzew.

Tabele 4 i 5 uwzględniają informacje do 2019r., ponieważ w kolejnych latach przyjęto wielkości na tym samym poziomie, tj. z 2019r. Ponadto wielkości dotyczące udziałów w PIT, CIT, podatków i opłat, wpływów z subwencji ogólnej oraz dotacji i środków zewnętrznych na zadania bieżące zostały wykazane na rok budżetowy i kolejne 3 lata (2015-2018) zgodnie ze wzorem Wieloletniej Prognozy Finansowej oraz ustawą o finansach publicznych.

Analizując realność oszacowanych dochodów bieżących należy zwrócić uwagę, iż ich przeciętna dynamika w okresie objętym prognozą (2016-2019) wynosi **2,93 %** i jest niższa od przeciętnej w ostatnich czterech wykonanych latach (2010-2013), która kształtuje się na poziomie **5,98 %**. Dla wpływów z PIT w trzech kolejnych prognozowanych latach (2016-2018) przeciętny wzrost wynosi **5,44 %**, podczas gdy w analogicznym okresie, tj. ostatnich trzech wykonanych lat (2011-2013) wyniósł on **8,25 %**. Dla wpływów z podatków i opłat w latach prognozowanych 2016-2018 założono średni wzrost na poziomie **5,43 %**, podczas gdy w analogicznym okresie, tj. trzech ostatnich wykonanych latach (2011-2013) przeciętny wzrost kształtował się na poziomie **15,14 %**. Zakłada się, że wpływy z subwencji ogólnej w latach 2016-2018 będą wzrastać średnio o **1,95 %**, podczas gdy w analogicznym okresie ostatnich trzech wykonanych lat (2011-2013) średni wzrost wyniósł **5,75 %**. Najważniejszą składową subwencji ogólnej jest jej część oświatowa, która została zaprojektowana na

podstawie szacowanej liczby uczniów w kolejnych latach podstawionej do Systemu Informacji Oświatowej, co pozwoliło na obliczenie realnych kwot. Dotacje i środki z innych źródeł na zadania bieżące w latach 2016-2018 charakteryzują się średnim wzrostem **2,04 %**, natomiast w ostatnich trzech wykonanych latach ich wzrost wyniósł **5,51 %**.

Na podstawie powyższych informacji należy stwierdzić, iż przyjęto ostrożny scenariusz szacowania dochodów. Silny wpływ dochodów na zachowanie relacji dotyczącej indywidualnego wskaźnika zadłużenia powoduje, iż w przypadku nieostrożnego a nawet zbyt agresywnego szacowania dochodów w porównaniu z ich faktycznym wykonaniem w latach kolejnych mogłyby się pojawić problemy z płynnością finansową. W związku z zapewnieniem bezpiecznej i stabilnej sytuacji finansowej dochody szacowano ostrożnie z wyłączeniem zdarzeń obarczonych znacznym ryzykiem.

2.2. Prognoza wydatków

W procesie prognozowania wydatków, wyodrębniono kategorie wydatków bieżących i majątkowych. W wydatkach bieżących wyodrębniono m.in.:

- wynagrodzenia i składki od nich naliczane,
- koszty obsługi długu publicznego – odsetki od kredytów (rozdział 75702),
- wydatki związane z funkcjonowaniem organów jednostki samorządu terytorialnego (rozdziały 75019 i 75020).

Tabela 6

Wydatki Powiatu w latach 2009-2014

Wyszczególnienie	Wykonanie					Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.
	2009r.	2010r.	2011r.	2012r.	2013r.	
Wydatki ogółem	**58 078 355,90**	**67 149 140,51**	**64 433 428,84**	**63 465 300,24**	**67 430 451,47**	**78 531 152,98**
Wydatki bieżące	50 776 013,20	53 985 925,61	58 637 468,63	60 644 645,71	61 966 688,46	69 567 078,98
Wydatki majątkowe	7 302 342,70	13 163 214,90	5 795 960,21	2 820 654,53	5 463 763,01	8 964 074,00

Wybrane kategorie wydatków						
Wyszczególnienie	Wykonanie					Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.
	2009r.	2010r.	2011r.	2012r.	2013r.	
Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	33 432 906,87	35 625 372,17	35 582 819,01	37 632 867,00	39 412 785,90	41 218 751,00
Poręczenia i obsługa długu	498 383,37	668 950,19	1 101 431,37	1 178 781,49	757 192,11	590 000,00
Wydatki związane z funkcjonowaniem organów JST	6 017 417,00	6 420 885,09	6 224 908,02	6 423 606,20	7 044 791,49	8 099 201,00
Wydatki bieżące bez odsetek	50 277 629,83	53 316 975,42	57 536 037,26	59 465 864,22	61 209 496,35	68 977 078,98

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 7

Dynamika wydatków Powiatu w latach 2009-2014

Wyszczególnienie	Wykonanie					Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.
	2009r.	2010r.	2011r.	2012r.	2013r.	
Wydatki ogółem, w tym:	**100,00%**	**115,62%**	**95,96%**	**98,50%**	**106,25%**	**116,46%**
Wydatki bieżące	100,00%	106,32%	108,62%	103,42%	102,18%	112,27%

Wybrane kategorie wydatków						
Wyszczególnienie	Wykonanie					Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.
	2009r.	2010r.	2011r.	2012r.	2013r.	
Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	100,00%	106,56%	99,88%	105,76%	104,73%	104,58%
Poręczenia i obsługa długu	100,00%	134,22%	164,65%	107,02%	64,24%	77,92%

Wybrane kategorie wydatków						
Wyszczególnienie	Wykonanie					Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.
	2009r.	2010r.	2011r.	2012r.	2013r.	
Wydatki związane z funkcjonowaniem organów JST	100,00%	106,71%	96,95%	103,19%	109,67%	114,97%
Wydatki bieżące bez odsetek	100,00%	106,05%	107,91%	103,35%	102,93%	112,69%

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 8

Wydatki Powiatu w latach 2014-2019

Wyszczególnienie	Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.	Plan 2015r.	Prognoza			
			2016r.	2017r.	2018r.	2019r.
Wydatki ogółem	**78 531 152,98**	**65 816 219**	**67 063 658**	**69 413 723**	**72 212 025**	**75 067 271**
Wydatki bieżące	69 567 078,98	63 721 219	64 446 737	65 720 668	67 304 797	68 767 465

Wybrane kategorie wydatków						
Wyszczególnienie	Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.	Plan 2015r.	Prognoza			
			2016r.	2017r.	2018r.	2019r.
Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	41 218 751,00	40 908 142	41 885 396	42 802 157	43 910 346	x
Obsługa długu (odsetki od kredytów)	590 000,00	650 000	450 000	380 000	330 612	185 900
Wydatki związane z funkcjonowaniem organów JST	8 099 201,00	7 445 924	7 582 910	7 742 151	7 935 705	x
Wydatki bieżące bez odsetek	68 977 078,98	63 071 219	63 996 737	65 340 668	66 974 185	68 581 565

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 9

Dynamika wydatków Powiatu w latach 2014-2019

Wyszczególnienie	Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.	Plan 2015r.	Prognoza			
			2016r.	2017r.	2018r.	2019r.
Wydatki ogółem, w tym:	**100,00%**	**83,81%**	**101,90%**	**103,50%**	**104,03%**	**103,95%**
Wydatki bieżące	100,00%	91,60%	101,14%	101,98%	102,41%	102,17%

Wybrane kategorie wydatków						
Wyszczególnienie	Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.	Plan 2015r.	Prognoza			
			2016r.	2017r.	2018r.	2019r.
Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	100,00%	99,25%	102,39%	102,19%	102,59%	x
Poręczenia i obsługa długu	100,00%	110,17%	69,23%	84,44%	87,00%	56,23%
Wydatki związane z funkcjonowaniem organów JST	100,00%	91,93%	101,84%	102,10%	102,50%	x
Wydatki bieżące bez odsetek	100,00%	91,44%	101,47%	102,10%	102,50%	102,40%

Źródło: Opracowanie własne.

W Tabelach 6-9 zaprezentowano informacje dotyczące wydatków Powiatu w latach 2009-2019. Tabele 6 i 7 odnoszą się do wielkości zrealizowanych w latach 2009-2013 i przewidywanego wykonania 2014r. (według planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.).

Tabele 8 i 9 przedstawiają wielkości prognozowane w latach 2015-2016 w porównaniu z przewidywanym wykonaniem 2014r. Wskazane tabele zawierają informacje określone wzorem Wieloletniej Prognozy Finansowej i ustawą o finansach publicznych, tj. wynagrodzenia i składki od nich naliczanych oraz wydatki związane z funkcjonowaniem organów JST dla lat 2015-2018.

W zestawieniach wyszczególniono wybrane kategorie wydatków, do których zaliczono wynagrodzenia i składki od nich naliczane, koszty obsługi zadłużenia (odsetki od kredytów), wydatki związane z funkcjonowaniem organów JST oraz wydatki bieżące bez odsetek.

Średni wzrost wydatków ogółem w czterech wykonanych latach (2010-2013) kształtuje się na poziomie **4,08 %** podczas gdy w czterech kolejnych latach prognozowanych (2016-2019) wynosi on średnio **3,35 %**. Średni wzrost wydatków bieżących w czterech wykonanych latach (2010-2013) wynosił **5,14 %**, natomiast dla analogicznego okresu dotyczącego lat prognozowanych (2016-2019) średni wzrost wynosi **1,93 %**. Na kwoty wydatków, zwłaszcza bieżących bezpośrednio przekładało się przyjęcie wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikających z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych. Z uwagi, iż przyjęcie tej kategorii przychodów może nastąpić wyłącznie po zamknięciu roku budżetowego, nie ma możliwości ich prognozowania w latach 2015-2022. Widoczny w 2015 roku spadek wydatków bieżących jest związany również z realizacją projektów współfinansowanych ze środków UE. Plan po zmianach na dzień 31.10.2014 roku na projekty realizowane przy udziale środków europejskich wynosił 2.548.281 zł, natomiast plan na 2015 rok wynosi 847.704 zł. W związku z tym wydatki bieżące w 2014 roku są wyższe niż planowane wydatki bieżące na 2015 rok. W celu oceny realności planowania wydatków bieżących

należy zwrócić uwagę na kategorię wydatków bieżących bez odsetek. W czterech wykonanych latach (2010-2013) wzrastały one średnio o **5,06 %**, natomiast w latach prognozowanych 2016-2019 ich wzrost został przyjęty w oparciu o prognozowaną inflację zgodnie z założeniami Ministerstwa Finansów.

W latach 2015-2016 widoczny jest spadek wydatków związanych z funkcjonowaniem organów JST (Rada Powiatu, Starostwo Powiatowe). Spadek jest uzasadniony m.in. tym, iż w 2014 roku zakończy się zadanie inwestycyjne pn. „Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej w budynku Starostwa Powiatowego" oraz zadanie pn. „Budowa parkingu dla samochodów osobowych przy siedzibie Wydziału Komunikacji, Przychodni Lekarskiej, Szpitala Powiatowego oraz Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 w Wągrowcu". W wydatkach Powiatu w latach prognozowanych przyjęto również wzrost wynagrodzeń wraz ze składkami od nich naliczanymi średnio o **2,39 %**. Koszty obsługi długu (odsetki od kredytów) przyjęto na podstawie zawartych umów przy uwzględnieniu aktualnej stopy procentowej.

Podobnie, jak w przypadku prognozowania dochodów, również dla wydatków zastosowany został ostrożnościowy scenariusz prognozy. Ponadto kierowano się zasadą oszczędności i celowości planowania wydatków. Należy mieć na uwadze, iż w przypadku wypracowania wolnych środków w 2014 roku zwiększą one wydatki 2015 roku podobnie jak w latach ubiegłych.

3. Inwestycje – wydatki majątkowe

W 2015r. zaplanowano wydatki inwestycyjne w kwocie **2.095.000 zł**, w tym rezerwa inwestycyjna w kwocie 10.000 zł. Wydatki majątkowe przedstawiają się następująco:

a) wieloletnie zadania inwestycyjne w kwocie **660.000 zł**, z tego:
   - Przebudowa drogi powiatowej nr 1602P na odcinku Grylewo-Laskownica Mała. Zadanie realizowane w latach 2013-2015 przez Powiatowy Zarząd Dróg w Wągrowcu. Łączne nakłady finansowe na zadanie wynoszą 1.133.273 zł, z tego: 2013-2014 – 823.273 zł, **2015r.– 310.000 zł**,
   - Przebudowa drogi powiatowej nr 1611P Marcinkowo-Ochodza-Sarbia w m. Ochodza. Zadanie realizowane w latach 2013-2015 przez Powiatowy Zarząd Dróg w Wągrowcu. Łączne nakłady finansowe na zadanie wynoszą 683.600 zł, z tego: 2013-2014 – 333.600 zł, **2015r. – 350.000 zł**;

b) Roczne zadania inwestycyjne w kwocie **385.000 zł**, z tego:
   - Przebudowa drogi powiatowej nr 1656P na odcinku Skoki (ul. Antoniewska) – Antoniewo – I i II etap (dokumentacja) – 100.000 zł,
   - Przebudowa chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 1560P ul. Klasztorna i drogi nr 1557P w Gołańczy ul. Osada – 25.000 zł,
   - Zakup zestawów komputerowych wraz z oprogramowaniem dla Starostwa Powiatowego – 38.000 zł (rozdział 71012 – 4.500 zł, rozdział 75020 – 33.500 zł),
   - Zakup 6 szt serwerów wraz z oprogramowaniem – w ramach projektu pn. „E-usługi dla mieszkańców Powiatu Wągrowieckiego" – 222.000 zł;

c) rezerwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne w kwocie **10.000 zł** – została zaplanowana na zadania w drogownictwie – środki z Gminy Damasławek. Realizacja zadania będzie uzależniona od decyzji Wojewody Wielkopolskiego w sprawie wyboru zadań zgłoszonych przez samorządy lokalne do dofinansowania w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych;

d) wydatki majątkowe w formie dotacji w kwocie **1.040.000 zł**, z tego:
   - Dofinansowanie zakupu wysokospecjalistycznego sprzętu medycznego oraz przebudowy i adaptacji pomieszczeń szpitalnych (dotacja dla ZOZ) – 600.000 zł,
   - Dofinansowanie przebudowy drogi Kobylec-Bartodzieje (dotacja dla Gminy Wiejskiej Wągrowiec) – 440.000 zł

W latach prognozowanych 2016-2022 planuje się utrzymać udział wydatków majątkowych na poziomie nie niższym niż wskaźnik inflacji dla poszczególnych lat. Ostateczne decyzje dotyczące rozdysponowania środków finansowych na poszczególne zadania inwestycyjne w tych latach zostaną podjęte w terminie późniejszym

4. Wynik budżetu, wynik z działalności operacyjnej (bieżącej)

Wynik budżetu w prognozowanym okresie jest ściśle powiązany z przyjętymi założeniami do prognozy dochodów i wydatków. Wynik z działalności operacyjnej jest pozycją istotną w związku z art. 242 Ustawy o finansach publicznych (Dz. U. z 2013, poz. 885 ze zm.) – organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki. W prognozowanym okresie nie ma zagrożenia naruszenia powyższej relacji. Planowana nadwyżka w latach prognozowanych zostanie przeznaczona na spłatę zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów lub pożyczek.

5. Przychody

W prognozowanym okresie samorząd powiatowy nie planuje zaciągnięcia kredytów lub pożyczek, w związku z czym nie zostały zaplanowane środki po stronie przychodów.

6. Kwota długu, rozchody oraz indywidualny wskaźnik zadłużenia

Tabela 10

Planowane rozchody w latach 2015-2022

Rok	Kwota długu	Kwota spłaty [w zł]
2015	14.862.732	2.993.355
2016	11.155.091	3.707.641
2017	7.750.345	3.404.746
2018	5.033.142	2.717.203
2019	3.666.856	1.366.286
2020	2.300.570	1.366.286
2021	934.284	1.366.286
2022	0	934.284

Źródło: Opracowanie własne

W Tabeli 10 zaprezentowano kwotę długu i jego spłatę w latach 2015-2022. Po stronie rozchodów w prognozowanym okresie przyjęto przepływy związane ze spłatą rat kapitałowych zaciągniętych kredytów i pożyczek wynikające z zawartych umów. Spłatę ostatnich rat kapitałowych zaplanowano na 2022r. Kwota

zadłużenia na koniec 2014 roku wyniesie 17.856.087 zł. Planowane zadłużenie na koniec 2015 roku wyniesie **14.862.732 zł**. Rozchody z tytułu spłaty rat kapitałowych zaciągniętych kredytów i pożyczek zostały ujęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej na podstawie zawartych umów.

Po dokonaniu obliczeń, przyjęte założenia zapewniają spełnienie wymogów. W okresie objętym prognozą, sytuacja finansowa Powiatu pozwala na spełnienie ustawowych obwarowań. Analizując spełnienie relacji wynikającej z art. 243 ustawy o finansach publicznych dotyczącej możliwości spłaty zadłużenia, Zarząd Powiatu będzie na bieżąco monitorował sytuację finansową jednostki samorządu terytorialnego. W latach 2015-2022 relacja ta nie jest zagrożona.

Wyjaśnienia wymaga fakt, iż na indywidualny wskaźnik zadłużenia wpływ mają nie tylko wartości planowane ale zwłaszcza wykonane. Wartości wykonane są niezbędne w celu obliczenia średniej arytmetycznej z ostatnich lat, obejmującej dochody ogółem, w tym dochody bieżące i dochody ze sprzedaży majątku oraz wydatki bieżące.

Wzór 1

$$\left(\frac{R_n + O_n}{D_n}\right) \leq \frac{1}{3}\left(\frac{Db_{n-1} + Sm_{n-1} - Wb_{n-1}}{D_{n-1}} + \frac{Db_{n-2} + Sm_{n-2} - Wb_{n-2}}{D_{n-2}} + \frac{Db_{n-3} + Sm_{n-3} - Wb_{n-3}}{D_{n-3}}\right)$$

Źródło: Ustawa o finansach publicznych (Dz. U. z 2013, poz. 885 ze zm.).

R – rozchody (spłata kredytów)
O – odsetki od kredytów
D – dochody ogółem
Db – dochody bieżące
Sm – dochody ze sprzedaży majątku
Wb – wydatki bieżące
n – rok budżetowy, na który ustalana jest relacja
$\mathbf{n_{-1}}$ – rok poprzedzający rok budżetowy, na który ustalana jest relacja
$\mathbf{n_{-2}}$ – rok poprzedzający rok budżetowy o dwa lata
$\mathbf{n_{-3}}$ – rok poprzedzający rok budżetowy o trzy lata

Obliczając relację dla poszczególnych lat budżetowych w chwili obecnej ze względu na brak danych dotyczących wykonania 2014 roku zasadne jest podstawienie do wzoru wielkości planowanych (zgodnie z ustawą) na koniec trzeciego kwartału 2014 roku oraz aktualnego planu po zmianach według stanu na dzień 31.10.2014 roku jako przewidywanego wykonania 2014 roku. W momencie sporządzenia sprawozdania z wykonania budżetu oraz sprawozdawczości finansowej wskaźniki są obliczane na podstawie faktycznego wykonania budżetu (w tym przypadku wykonania 2014 roku).

Tabela 11

Relacja z art. 243 uofp na podstawie programu Besti@

Wyszczególnienie	Rozchody (R)	Odsetki (O)	Dochody ogółem (D)	Dochody bieżące (Db)	Sprzedaż majątku (Sm)	Wydatki bieżące (Wb)	Wskaźnik (Db+Sm-Wb) / D	Spłata w danym roku	Średnia z trzech lat (z kol. 8)	Zachowanie relacji z art. 243 uofp
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2012	n/d	n/d	67 108 334,71	64 813 650,76	53 441,15	60 644 645,71	6,29%	n/d	n/d	n/d
2013	n/d	n/d	69 662 814,07	68 048 111,15	1 139 884,52	61 966 688,46	10,37%	n/d	n/d	n/d
30.09.2014r.*	n/d	n/d	71 649 222,98	69 371 409,98	9 000,00	68 794 970,98	0,82%	n/d	n/d	n/d
31.10.2014r.*	n/d	n/d	72 778 330,98	70 435 517,98	9 000,00	69 617 078,98	1,14%	n/d	n/d	n/d
2015 (wg 3 kw.2014r.)	2 993 355	650 000	68 809 574	68 112 574	0	63 721 219	6,38%	**5,29%**	**5,83%**	**TAK**
2015 (przew. wyk. 2014r.)								**5,29%**	**5,93%**	**TAK**
2016 (wg 3 kw.2014r.)	3 707 641	450 000	70 771 299	70 771 299	0	64 446 737	8,94%	**5,87%**	**5,86%**	**NIE**
2016 (przew. wyk. 2014r.)								**5,87%**	**5,96%**	**TAK**
2017 (wg 3 kw.2014r.)	3 404 746	380 000	72 818 469	72 818 469	0	65 720 668	9,75%	**5,20%**	**5,38%**	**TAK**
2017 (przew. wyk. 2014r.)								**5,20%**	**5,49%**	**TAK**
2018	2 717 203	330 612	74 929 228	74 929 228	0	67 304 797	10,18%	**4,07%**	**8,36%**	**TAK**
2019	1 366 286	185 900	76 433 557	76 433 557	0	68 767 465	10,03%	**2,03%**	**9,62%**	**TAK**
2020	1 366 286	136 746	76 433 557	76 433 557	0	68 767 465	10,03%	**1,97%**	**9,99%**	**TAK**
2021	1 366 286	75 508	76 433 557	76 433 557	0	68 767 465	10,03%	**1,89%**	**10,08%**	**TAK**
2022	934 284	23 310	76 433 557	76 433 557	0	68 767 465	10,03%	**1,25%**	**10,03%**	**TAK**

* w 2014 roku kwota 50.000 zł dotycząca wniesienia wkładów do Spółdzielni Socjalnej „Wspólny Sukces" zaliczona została do wydatków bieżących zgodnie z programem Besti@ zamiast do grupy wydatków majątkowych, co ma wpływ na zachowanie relacji z art. 243 uofp w 2016 roku.

Źródło: Opracowanie własne

Tabela12

Faktyczna relacja z art. 243 uofp

Wyszczególnienie	Rozchody (R)	Odsetki (O)	Dochody ogółem (D)	Dochody bieżące (Db)	Sprzedaż majątku (Sm)	Wydatki bieżące (Wb)	Wskaźnik (Db+Sm-Wb) / D	Spłata w danym roku	Średnia z trzech lat (z kol. 8)	Zachowanie relacji z art. 243 uofp
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2012	n/d	n/d	67 108 334,71	64 813 650,76	53 441,15	60 644 645,71	6,29%	n/d	n/d	n/d
2013	n/d	n/d	69 662 814,07	68 048 111,15	1 139 884,52	61 966 688,46	10,37%	n/d	n/d	n/d
30.09.2014r.*	n/d	n/d	71 649 222,98	69 371 409,98	9 000,00	68 744 970,98	0,89%	n/d	n/d	n/d
31.10.2014r.*	n/d	n/d	72 778 330,98	70 435 517,98	9 000,00	69 567 078,98	1,21%	n/d	n/d	n/d
2015 (wg 3 kw.2014r.)	2 993 355	650 000	68 809 574	68 112 574	0	63 721 219	6,38%	**5,29%**	**5,85%**	**TAK**
2015 (przew. wyk. 2014r.)								**5,29%**	**5,96%**	**TAK**
2016 (wg 3 kw.2014r.)	3 707 641	450 000	70 771 299	70 771 299	0	64 446 737	8,94%	**5,87%**	**5,88%**	**TAK**
2016 (przew. wyk. 2014r.)								**5,87%**	**5,99%**	**TAK**
2017 (wg 3 kw.2014r.)	3 404 746	380 000	72 818 469	72 818 469	0	65 720 668	9,75%	**5,20%**	**5,40%**	**TAK**
2017 (przew. wyk. 2014r.)								**5,20%**	**5,51%**	**TAK**
2018	2 717 203	330 612	74 929 228	74 929 228	0	67 304 797	10,18%	**4,07%**	**8,36%**	**TAK**
2019	1 366 286	185 900	76 433 557	76 433 557	0	68 767 465	10,03%	**2,03%**	**9,62%**	**TAK**
2020	1 366 286	136 746	76 433 557	76 433 557	0	68 767 465	10,03%	**1,97%**	**9,99%**	**TAK**
2021	1 366 286	75 508	76 433 557	76 433 557	0	68 767 465	10,03%	**1,89%**	**10,08%**	**TAK**
2022	934 284	23 310	76 433 557	76 433 557	0	68 767 465	10,03%	**1,25%**	**10,03%**	**TAK**

* w 2014 roku kwota 50.000 zł dotycząca wniesienia wkładów do Spółdzielni Socjalnej „Wspólny Sukces" zaliczona została do wydatków majątkowych zgodnie z uchwałami w sprawie budżetu na 2014 rok

Źródło: Opracowanie własne

W Tabeli 11 i 12 zaprezentowano obliczenie wskaźników w oparciu o program Besti@ (Tabela 11) oraz według faktycznego planu 2014 roku i wykonania 2012-2013 (Tabela 12). Z powodu rozbieżności interpretacyjnych dotyczących klasyfikacji budżetowej wydatków w paragrafie „6020 – Wydatki na wniesienie wkładów do spółdzielni", powstała rozbieżność pomiędzy wskaźnikami obliczanymi w oparciu o stosowany program Besti@ służący do przekazywania WPF w postaci elektronicznej (wskazany przez Ministerstwo Finansów) a stanem faktycznym według uchwał budżetowych. Rozporządzenie Ministra Finansów regulujące klasyfikację budżetową (Dz. U. z 2014r., poz. 1053 ze zm.), klasyfikuje paragraf 6020 w grupie wydatków

majątkowych, natomiast program Besti@ narzuca zakwalifikowanie tego paragrafu do grupy wydatków bieżących, co ma wpływ na obliczenie relacji z art. 243 uofp. W obecnej chwili w budżecie Powiatu na 2014 rok paragraf 6020 jest ujmowany w grupie wydatków majątkowych, wobec czego wszystkie wskaźniki są spełnione. Ujęcie paragrafu 6020 w wydatkach bieżących (czyli w sposób w jaki narzuca to program Besti@) powoduje, iż omawiana relacja nie jest zachowana w 2016 roku.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, iż w 2016 roku relacja z art. 243 jest zachowana. Ponadto relacja obliczona w oparciu o przewidywane wykonanie 2014 roku (według planu po zmianach na dzień 31.10.2014 roku) również jest zachowana.

7. Wieloletnie przedsięwzięcia:

Przedsięwzięcia zostały zaplanowane do 2015 roku włącznie i obejmują projekty realizowane przy udziale środków europejskich oraz pozostałe zadania zaliczane do wieloletnich przedsięwzięć.
Łączne nakłady finansowe wyniosą **4.188.928**, z tego w: 2015r. – 1.812.304zł (wydatki bieżące w kwocie 930.304 zł, wydatki majątkowe w kwocie 882.000 zł), limit zobowiązań (wysokość, do której istnieje możliwość podpisania umów na realizację zadań) został ustalony do kwoty **760.000 zł**.

a) Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp (Dz.U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.):

- Projekt **„System Wspierania Szkół i Przedszkoli w Powiecie Wągrowieckim – nowoczesne doskonalenie nauczycieli”**. Zadanie realizowane w latach 2013-2015 przez Starostwo Powiatowe.
  Cel: Podniesienie jakości i efektywności funkcjonowania systemu doskonalenia nauczycieli w szkołach i przedszkolach objętych projektem. Łączne nakłady finansowe wynoszą 509.564 zł (wydatki bieżące), z tego: 2013-2014 – 402.995 zł, 2015r. – 106.569 zł;

- Projekt **„E-usługi dla mieszkańców Powiatu Wągrowieckiego”**. Zadanie realizowane w latach 2014-2015 przez Starostwo Powiatowe. Cel: Wzmocnienie potencjału administracji samorządowej. Łączne nakłady finansowe wynoszą 1.446.918 zł (wydatki bieżące w kwocie 1.224.918 zł, wydatki majątkowe w kwocie 222.000 zł), z tego: 2014r. – 501.183 zł, 2015r. – 945.735 zł (wydatki bieżące w kwocie 723.735 zł, wydatki majątkowe w kwocie 222.000 zł).

b) Wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe:

- **„Remont drogi powiatowej nr 1557P na odcinku Gołańcz-Oleszno”**. Zadanie realizowane w latach 2013-2015 przez Powiatowy Zarząd Dróg w Wągrowcu. Cel: Poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego. Łączne nakłady finansowe (wydatki bieżące) na zadanie wynoszą 415.573 zł, z tego: 2013-2014 – 315.573 zł, **2015r.– 100.000 zł**. Limit zobowiązań został ustalony do kwoty **100.000 zł**,

- **„Przebudowa drogi powiatowej nr 1602P na odcinku Grylewo-Laskownica Mała”**. Zadanie realizowane w latach 2013-2015 przez Powiatowy Zarząd Dróg w Wągrowcu. Cel: Poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego. Łączne nakłady finansowe (wydatki majątkowe) na zadanie wynoszą 1.133.273 zł, z tego: 2013-2014 – 823.273 zł, **2015r.– 310.000 zł**. Limit zobowiązań został ustalony do kwoty **310.000 zł**,

- **„Przebudowa drogi powiatowej nr 1611P Marcinkowo-Ochodza-Sarbia w m. Ochodza”**. Zadanie realizowane w latach 2013-2015 przez Powiatowy Zarząd Dróg w Wągrowcu. Cel: Poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego. Łączne nakłady finansowe (wydatki majątkowe) na zadanie wynoszą 683.600 zł, z tego: 2013-2014 – 333.600 zł, **2015r. – 350.000 zł**. Limit zobowiązań został ustalony do kwoty **350.000 zł**.

W wykazie przedsięwzięć do Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2015-2022 nie zostało ujęte zadanie pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 1580P na odcinku Damasławek-Dąbrowa-gr. woj. kujawsko-pomorskiego (Janowiec Wlkp.)”. Na 2015 rok po stronie dochodów przyjęto pomoc finansową z Gminy Damasławek. Realizacja zadania jest uzależniona od decyzji Wojewody Wielkopolskiego w sprawie wybrania zadań zgłoszonych przez samorządy lokalne do dofinansowania w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych. Zadanie zostanie wprowadzone do załącznika przedsięwzięć w przypadku pozyskania w/w dofinansowania.

Wobec powyższego podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

Przewodnicząca
Rady Powiatu Wągrowieckiego

……
/Małgorzata Osuch/

Objaśnienia

Uchwały Nr III/18/2014
Rady Powiatu Wągrowieckiego
z dnia 22 grudnia 2014 roku

w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2015-2022

W stosunku do Projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2015-2022 wprowadzono następujące zmiany:

a) w 2015 roku zwiększono dochody i wydatki o kwotę 661.267 zł - zwiększenie następuje w związku z przeniesieniem na 2015 rok środków dotyczących projektów realizowanych przy udziale środków europejskich, tj. „E-usługi dla mieszkańców Powiatu Wągrowieckiego" (625.921 zł) oraz „System wsparcia szkół i przedszkoli w Powiecie Wągrowieckim – nowoczesne doskonalenie nauczycieli" (35.346 zł). Stosownych zmian dotyczących wskazanych projektów dokonano również w załączniku przedsięwzięć;

b) dokonano zmiany klasyfikacji budżetowej dochodów ze sprzedaży drewna z wycinki drzew przydrożnych, które należy sklasyfikować w parafie 0840 „Wpływy ze sprzedaży wyrobów". Dotychczas dochody z tego tytułu były klasyfikowane w paragrafie 0870 „Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych". Zmiana obejmuje wszystkie lata prognozy tj. 2015-2022.

Wyżej wskazane zmiany wywierają nieznaczny wpływ na indywidualny wskaźnik zadłużenia w poszczególnych latach prognozy, który jest obliczany na podstawie wielkości dochodów i wydatków prognozowanych w oparciu o PKB oraz inflację.

1. Ogólne założenia przyjęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej Powiatu Wągrowieckiego

Wieloletnia Prognoza Finansowa Powiatu Wągrowieckiego została przygotowana na lata 2015-2022. Długość okresu objętego prognozą wynika z art. 227 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. 2013r., poz. 885 ze zm.). Przepis ten stanowi, iż prognozę należy sporządzić na okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat budżetowych. Prognozę kwoty długu sporządza się na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania.

Zgodnie z powyższym prognoza została przygotowana na lata 2015-2022.

Odległy horyzont prognozowania zwiększa ryzyko niedokładnego oszacowania wartości przyjętych w porównaniu z faktycznie uzyskanymi. Mając to na uwadze przyjęto kroczący charakter prognozy (w kolejnych latach prognoza będzie uaktualniana o wartości obecnie nieznane).

Do Wieloletniej Prognozy Finansowej przyjęto następujące założenia:

- wielkości budżetowe na 2015 rok:
  - **dochody budżetu ogółem - 68.809.574 zł**
    - dochody bieżące - 68.112.574 zł
    - dochody majątkowe - 697.000 zł
  - **wydatki budżetu ogółem - 65.816.219 zł**
    - wydatki bieżące - 63.721.219 zł
    - wydatki majątkowe - 2.095.000 zł,
- dla lat 2016-2019 przyjęto sposób prognozowania poprzez indeksację o poszczególne wskaźniki (inflacja oraz PKB) z uwzględnieniem korekt merytorycznych dotyczących wielkości wykonanych w latach wcześniejszych,
- od 2020 roku, dla dochodów oraz wydatków bieżących przyjęto stałe wartości z 2019 roku,

- w latach prognozowanych 2016-2022 zakłada się, że relacja wydatków inwestycyjnych do wydatków ogółem nie będzie niższa niż prognozowany przez Ministerstwo Finansów wskaźnik inflacji w tych latach,
- uwzględniono możliwość pozyskania środków zewnętrznych na finansowanie zadań bieżących oraz inwestycyjnych.

Przyjęte założenia pozwalają na spełnienie kryterium realności uzyskanych wartości. Realność prognozy stanowi podstawę do oceny kondycji finansowej oraz możliwości inwestycyjnych Powiatu. W związku z niestabilnością i nieprzewidywalnością koniunktury gospodarczej zarówno w Polsce jak i na świecie zasadne jest przyjęcie stałych wartości od 2020 roku oraz ostrożnościowego scenariusza prognozy. Nieracjonalne byłoby bowiem szacowanie wielkości budżetowych na podstawie wskaźników makroekonomicznych (PKB, inflacja) i historycznych w latach 2020-2022, gdyż mogłoby to negatywnie wpłynąć na realność oraz trafność prognozy. W obecnej sytuacji prawno-gospodarczej samorząd powiatowy jest znacznie uzależniony od dochodów zewnętrznych. Dochody własne stanowią bowiem bardzo znikome źródło finansowania zadań publicznych, a prognozowanie w tak dalekiej przyszłości (lata 2020-2022) środków zewnętrznych (m.in. dotacji, subwencji), na które powiat nie ma wpływu obarcza wieloletnie prognozowanie znacznym ryzykiem. W związku z tym uzasadnione jest przyjęcie stałych wartości z 2019 roku.

Znaczący wpływ na prognozowane wartości dochodów i wydatków jednostki samorządu terytorialnego mają inflacja i PKB. Są to główne wskaźniki makroekonomiczne, których nawet drobne wahania przejawiają się w ogólnym wzroście lub spadku dochodów oraz wydatków publicznych, a więc wielkości te są pośrednio skorelowane z koniunkturą gospodarczą.

Tabela 1

Przewidywany poziom inflacji i PKB w latach 2015-2022

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Inflacja	1,20%	2,30%	2,10%	2,50%	2,40%	2,40%	2,40%	2,40%
PKB	3,40%	3,70%	3,90%	4,00%	4,00%	3,80%	3,70%	3,40%

Źródło: Ministerstwo Finansów.

W Tabeli 1 zostały przedstawione przygotowane przez Ministerstwo Finansów poziomy wskaźników makroekonomicznych obowiązujące przy sporządzaniu wieloletnich prognoz finansowych.

2. Prognoza dochodów i wydatków

W celu uzyskania możliwie realnych wartości prognozowanych wielkości dochodów i wydatków posłużono się wskaźnikami makroekonomicznymi oraz trendami historycznymi kształtującymi się w poszczególnych kategoriach wielkości budżetowych. Mając na uwadze prawidłowy sposób oszacowania tych wartości posłużono się metodą indeksacji.

Sposób indeksacji:

$$Y_1 = Y_0 \times (1 + CPI_u) \times (1 + \Delta PKB_u) \pm K_h$$

gdzie:

Y_1 – wartość prognozowana danej kategorii dochodów bądź wydatków,

Y_0 – wartość danej kategorii dochodów bądź wydatków budżetowych w roku poprzedzającym,

CPI_u – zindeksowana wartość wskaźnika inflacji w roku prognozowanym,

ΔPKB_u – zindeksowana wartość wskaźnika dynamiki PKB,

K_h – korekta historyczna na podstawie wykonanych wielkości budżetowych.

2.1. Prognoza dochodów

Uzyskane wartości dochodów zsumowano kolejno w kategorie dochodów bieżących i majątkowych, a następnie dochodów ogółem. Zestawienie ogólnych kwot przedstawiono w Załączniku Nr 1.

W dochodach bieżących prognozowano w podziale na kategorie:

- udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa (podatek dochodowy od osób fizycznych – PIT, podatek dochodowy od osób prawnych – CIT),
- dochody własne (z wyszczególnieniem podatków i opłat),
- subwencje ogólne z budżetu państwa,
- dotacje i środki na zadania bieżące.

Tabela 2

Dochody Powiatu w latach 2009 – 2014

Wyszczególnienie	Wykonanie					Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.
	2009r.	2010r.	2011r.	2012r.	2013r.	
Dochody ogółem, z tego:	**54 609 911,89**	**60 638 637,91**	**64 164 192,76**	**67 108 334,71**	**69 662 814,07**	**72 778 330,98**
Dochody bieżące, w tym:	**53 965 553,39**	**57 118 062,99**	**61 658 759,05**	**64 813 650,76**	**68 048 111,15**	**70 435 517,98**
Udziały w PIT	5 774 117,00	5 878 626,00	6 725 520,00	7 103 735,00	7 438 225,00	8 331 380,00
Udziały w CIT	148 924,11	165 278,76	174 122,58	176 725,86	262 376,68	200 000,00
Podatki i opłaty	2 091 718,74	2 413 400,85	3 120 826,53	3 229 683,34	3 637 517,10	3 763 457,00
Wpływy z subwencji ogólnej i środki na uzupełnienie dochodów	33 072 438,00	34 388 378,00	37 115 213,00	38 684 581,00	40 657 108,00	39 461 931,00
Dotacje i środki zewnętrzne	9 655 808,36	9 726 397,54	10 541 847,61	11 035 872,50	11 416 963,77	13 882 689,98
Dochody majątkowe, w tym:	**644 358,50**	**3 520 574,92**	**2 505 433,71**	**2 294 683,95**	**1 614 702,92**	**2 342 813,00**
Wpływy ze sprzedaży majątku	13 099,94	25 416,69	28 849,29	53 441,15	1 139 884,52	9 000,00

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 3

Dynamika dochodów Powiatu w latach 2009 – 2014

Wyszczególnienie	Wykonanie					Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.
	2009r. [100 %]	2010r.	2011r.	2012r.	2013r.	
Dochody ogółem, z tego:	**100,00%**	**111,04%**	**105,81%**	**104,59%**	**103,81%**	**104,47%**
Dochody bieżące, w tym:	**100,00%**	**105,84%**	**107,95%**	**105,12%**	**104,99%**	**103,51%**
Udziały w PIT	100,00%	101,81%	114,41%	105,62%	104,71%	112,01%
Udziały w CIT	100,00%	110,98%	105,35%	101,50%	148,47%	76,23%
Podatki i opłaty	100,00%	115,38%	129,31%	103,49%	112,63%	103,46%
Wpływy z subwencji ogólnej i środki na uzupełnienie dochodów	100,00%	103,98%	107,93%	104,23%	105,10%	97,06%
Dotacje i środki zewnętrzne	100,00%	100,73%	108,38%	104,69%	103,45%	121,60%

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 4

Dochody Powiatu w latach 2014 – 2019

Wyszczególnienie	Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.	Plan 2015r.	Prognoza			
			2016r.	2017r.	2018r.	2019r.
Dochody ogółem, z tego:	**72 778 330,98**	**68 809 574**	**70 771 299**	**72 818 469**	**74 929 228**	**76 433 557**
Dochody bieżące, w tym:	**70 435 517,98**	**68 112 574**	**70 771 299**	**72 818 469**	**74 929 228**	**76 433 557**
Udziały w PIT	8 331 380,00	9 251 522	9 790 839	10 362 281	10 843 091	x
Udziały w CIT	200 000,00	200 000	204 400	209 306	213 492	x
Podatki i opłaty	3 763 457,00	3 763 564	3 988 770	4 196 105	4 410 735	x
Wpływy z subwencji ogólnej i środki na uzupełnienie dochodów	39 461 931,00	39 211 658	40 975 730	41 422 038	41 534 544	x
Dotacje i środki zewnętrzne	13 882 689,98	10 792 640	10 511 339	10 927 429	11 644 268	x
Dochody majątkowe, w tym:	**2 342 813,00**	**697 000**	**0**	**0**	**0**	**0**
Wpływy ze sprzedaży majątku	9 000,00	0	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 5

Dynamika dochodów Powiatu w latach 2014 – 2019

Wyszczególnienie	Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.	Plan 2015r.	Prognoza			
			2016r.	2017r.	2018r.	2019r.
Dochody ogółem, z tego:	**100,00%**	**94,55%**	**102,85%**	**102,89%**	**102,90%**	**102,01%**
Dochody bieżące, w tym:	**100,00%**	**96,70%**	**103,90%**	**102,89%**	**102,90%**	**102,01%**
Udziały w PIT	100,00%	111,04%	105,83%	105,84%	104,64%	x
Udziały w CIT	100,00%	100,00%	102,20%	102,40%	102,00%	x
Podatki i opłaty	100,00%	100,00%	105,98%	105,20%	105,11%	x
Wpływy z subwencji ogólnej i środki na uzupełnienie dochodów	100,00%	99,37%	104,50%	101,09%	100,27%	x
Dotacje i środki zewnętrzne	100,00%	77,74%	97,39%	103,96%	106,56%	x

Źródło: Opracowanie własne.

W Tabelach 2-5 zaprezentowano informacje dotyczące dochodów Powiatu w latach 2009-2019. Tabele 2 i 3 odnoszą się do wielkości zrealizowanych w latach 2009-2013 i przewidywanego wykonania 2014r. (według planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.). Natomiast tabele 4 i 5 przedstawiają wielkości prognozowane w latach 2015-2016 w porównaniu z przewidywanym wykonaniem 2014r.

W Tabelach 3 i 5 nie zawarto wskaźników dynamiki dotyczących dochodów majątkowych ponieważ w znacznej części są one związane ze zdarzeniami jednorazowymi (tj. pozyskaniem dotacji i środków zewnętrznych na zadania inwestycyjne oraz sprzedażą nieruchomości). Na chwilę obecną brak jest podpisanych umów, na podstawie których można byłoby wykazać pozyskane środki na inwestycje. Nie planuje się również sprzedaży nieruchomości. Dochody majątkowe wykazane w Wieloletniej Prognozie Finansowej dotyczą jedynie sprzedaży drewna pochodzącego z wycinki drzew.

Tabele 4 i 5 uwzględniają informacje do 2019r., ponieważ w kolejnych latach przyjęto wielkości na tym samym poziomie, tj. z 2019r. Ponadto wielkości dotyczące udziałów w PIT, CIT, podatków i opłat, wpływów z subwencji ogólnej oraz dotacji i środków zewnętrznych na zadania bieżące zostały wykazane na rok budżetowy i kolejne 3 lata (2015-2018) zgodnie ze wzorem Wieloletniej Prognozy Finansowej oraz ustawą o finansach publicznych.

Analizując realność oszacowanych dochodów bieżących należy zwrócić uwagę, iż ich przeciętna dynamika w okresie objętym prognozą (2016-2019) wynosi **2,93 %** i jest niższa od przeciętnej w ostatnich czterech wykonanych latach (2010-2013), która kształtuje się na poziomie **5,98 %**. Dla wpływów z PIT w trzech kolejnych prognozowanych latach (2016-2018) przeciętny wzrost wynosi **5,44 %**, podczas gdy w analogicznym okresie, tj. ostatnich trzech wykonanych lat (2011-2013) wyniósł on **8,25 %**. Dla wpływów z podatków i opłat w latach prognozowanych 2016-2018 założono średni wzrost na poziomie **5,43 %**, podczas gdy w analogicznym okresie, tj. trzech ostatnich wykonanych latach (2011-2013) przeciętny wzrost kształtował się na poziomie **15,14 %**. Zakłada się, że wpływy z subwencji ogólnej w latach 2016-2018 będą wzrastać średnio o **1,95 %**, podczas gdy w analogicznym okresie ostatnich trzech wykonanych lat (2011-2013) średni wzrost wyniósł **5,75 %**. Najważniejszą składową subwencji ogólnej jest jej część oświatowa, która została zaprojektowana na

podstawie szacowanej liczby uczniów w kolejnych latach podstawionej do Systemu Informacji Oświatowej, co pozwoliło na obliczenie realnych kwot. Dotacje i środki z innych źródeł na zadania bieżące w latach 2016-2018 charakteryzują się średnim wzrostem **2,04 %**, natomiast w ostatnich trzech wykonanych latach ich wzrost wyniósł **5,51 %**.

Na podstawie powyższych informacji należy stwierdzić, iż przyjęto ostrożny scenariusz szacowania dochodów. Silny wpływ dochodów na zachowanie relacji dotyczącej indywidualnego wskaźnika zadłużenia powoduje, iż w przypadku nieostrożnego a nawet zbyt agresywnego szacowania dochodów w porównaniu z ich faktycznym wykonaniem w latach kolejnych mogłyby się pojawić problemy z płynnością finansową. W związku z zapewnieniem bezpiecznej i stabilnej sytuacji finansowej dochody szacowano ostrożnie z wyłączeniem zdarzeń obarczonych znacznym ryzykiem.

2.2. Prognoza wydatków

W procesie prognozowania wydatków, wyodrębniono kategorie wydatków bieżących i majątkowych. W wydatkach bieżących wyodrębniono m.in.:

- wynagrodzenia i składki od nich naliczane,
- koszty obsługi długu publicznego – odsetki od kredytów (rozdział 75702),
- wydatki związane z funkcjonowaniem organów jednostki samorządu terytorialnego (rozdziały 75019 i 75020).

Tabela 6

Wydatki Powiatu w latach 2009-2014

Wyszczególnienie	Wykonanie					Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.
	2009r.	2010r.	2011r.	2012r.	2013r.	
Wydatki ogółem	**58 078 355,90**	**67 149 140,51**	**64 433 428,84**	**63 465 300,24**	**67 430 451,47**	**78 531 152,98**
Wydatki bieżące	50 776 013,20	53 985 925,61	58 637 468,63	60 644 645,71	61 966 688,46	69 567 078,98
Wydatki majątkowe	7 302 342,70	13 163 214,90	5 795 960,21	2 820 654,53	5 463 763,01	8 964 074,00

Wybrane kategorie wydatków						
Wyszczególnienie	Wykonanie					Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.
	2009r.	2010r.	2011r.	2012r.	2013r.	
Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	33 432 906,87	35 625 372,17	35 582 819,01	37 632 867,00	39 412 785,90	41 218 751,00
Poręczenia i obsługa długu	498 383,37	668 950,19	1 101 431,37	1 178 781,49	757 192,11	590 000,00
Wydatki związane z funkcjonowaniem organów JST	6 017 417,00	6 420 885,09	6 224 908,02	6 423 606,20	7 044 791,49	8 099 201,00
Wydatki bieżące bez odsetek	50 277 629,83	53 316 975,42	57 536 037,26	59 465 864,22	61 209 496,35	68 977 078,98

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 7

Dynamika wydatków Powiatu w latach 2009-2014

Wyszczególnienie	Wykonanie					Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.
	2009r.	2010r.	2011r.	2012r.	2013r.	
Wydatki ogółem, w tym:	**100,00%**	**115,62%**	**95,96%**	**98,50%**	**106,25%**	**116,46%**
Wydatki bieżące	100,00%	106,32%	108,62%	103,42%	102,18%	112,27%

Wybrane kategorie wydatków						
Wyszczególnienie	Wykonanie					Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.
	2009r.	2010r.	2011r.	2012r.	2013r.	
Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	100,00%	106,56%	99,88%	105,76%	104,73%	104,58%
Poręczenia i obsługa długu	100,00%	134,22%	164,65%	107,02%	64,24%	77,92%

Wybrane kategorie wydatków						
Wyszczególnienie	Wykonanie					Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.
	2009r.	2010r.	2011r.	2012r.	2013r.	
Wydatki związane z funkcjonowaniem organów JST	100,00%	106,71%	96,95%	103,19%	109,67%	114,97%
Wydatki bieżące bez odsetek	100,00%	106,05%	107,91%	103,35%	102,93%	112,69%

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 8

Wydatki Powiatu w latach 2014-2019

Wyszczególnienie	Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.	Plan 2015r.	Prognoza			
			2016r.	2017r.	2018r.	2019r.
Wydatki ogółem	**78 531 152,98**	**65 816 219**	**67 063 658**	**69 413 723**	**72 212 025**	**75 067 271**
Wydatki bieżące	69 567 078,98	63 721 219	64 446 737	65 720 668	67 304 797	68 767 465

Wybrane kategorie wydatków						
Wyszczególnienie	Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.	Plan 2015r.	Prognoza			
			2016r.	2017r.	2018r.	2019r.
Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	41 218 751,00	40 908 142	41 885 396	42 802 157	43 910 346	x
Obsługa długu (odsetki od kredytów)	590 000,00	650 000	450 000	380 000	330 612	185 900
Wydatki związane z funkcjonowaniem organów JST	8 099 201,00	7 445 924	7 582 910	7 742 151	7 935 705	x
Wydatki bieżące bez odsetek	68 977 078,98	63 071 219	63 996 737	65 340 668	66 974 185	68 581 565

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 9

Dynamika wydatków Powiatu w latach 2014-2019

Wyszczególnienie	Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.	Plan 2015r.	Prognoza			
			2016r.	2017r.	2018r.	2019r.
Wydatki ogółem, w tym:	**100,00%**	**83,81%**	**101,90%**	**103,50%**	**104,03%**	**103,95%**
Wydatki bieżące	100,00%	91,60%	101,14%	101,98%	102,41%	102,17%

Wybrane kategorie wydatków						
Wyszczególnienie	Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.	Plan 2015r.	Prognoza			
			2016r.	2017r.	2018r.	2019r.
Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	100,00%	99,25%	102,39%	102,19%	102,59%	x
Poręczenia i obsługa długu	100,00%	110,17%	69,23%	84,44%	87,00%	56,23%
Wydatki związane z funkcjonowaniem organów JST	100,00%	91,93%	101,84%	102,10%	102,50%	x
Wydatki bieżące bez odsetek	100,00%	91,44%	101,47%	102,10%	102,50%	102,40%

Źródło: Opracowanie własne.

W Tabelach 6-9 zaprezentowano informacje dotyczące wydatków Powiatu w latach 2009-2019. Tabele 6 i 7 odnoszą się do wielkości zrealizowanych w latach 2009-2013 i przewidywanego wykonania 2014r. (według planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.).

Tabele 8 i 9 przedstawiają wielkości prognozowane w latach 2015-2016 w porównaniu z przewidywanym wykonaniem 2014r. Wskazane tabele zawierają informacje określone wzorem Wieloletniej Prognozy Finansowej i ustawą o finansach publicznych, tj. wynagrodzenia i składki od nich naliczanych oraz wydatki związane z funkcjonowaniem organów JST dla lat 2015-2018.

W zestawieniach wyszczególniono wybrane kategorie wydatków, do których zaliczono wynagrodzenia i składki od nich naliczane, koszty obsługi zadłużenia (odsetki od kredytów), wydatki związane z funkcjonowaniem organów JST oraz wydatki bieżące bez odsetek.

Średni wzrost wydatków ogółem w czterech wykonanych latach (2010-2013) kształtuje się na poziomie **4,08 %** podczas gdy w czterech kolejnych latach prognozowanych (2016-2019) wynosi on średnio **3,35 %**. Średni wzrost wydatków bieżących w czterech wykonanych latach (2010-2013) wynosił **5,14 %**, natomiast dla analogicznego okresu dotyczącego lat prognozowanych (2016-2019) średni wzrost wynosi **1,93 %**. Na kwoty wydatków, zwłaszcza bieżących bezpośrednio przekładało się przyjęcie wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikających z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych. Z uwagi, iż przyjęcie tej kategorii przychodów może nastąpić wyłącznie po zamknięciu roku budżetowego, nie ma możliwości ich prognozowania w latach 2015-2022. Widoczny w 2015 roku spadek wydatków bieżących jest związany również z realizacją projektów współfinansowanych ze środków UE. Plan po zmianach na dzień 31.10.2014 roku na projekty realizowane przy udziale środków europejskich wynosił 2.548.281 zł, natomiast plan na 2015 rok wynosi 847.704 zł. W związku z tym wydatki bieżące w 2014 roku są wyższe niż planowane wydatki bieżące na 2015 rok. W celu oceny realności planowania wydatków bieżących

należy zwrócić uwagę na kategorię wydatków bieżących bez odsetek. W czterech wykonanych latach (2010-2013) wzrastały one średnio o **5,06 %**, natomiast w latach prognozowanych 2016-2019 ich wzrost został przyjęty w oparciu o prognozowaną inflację zgodnie z założeniami Ministerstwa Finansów.

W latach 2015-2016 widoczny jest spadek wydatków związanych z funkcjonowaniem organów JST (Rada Powiatu, Starostwo Powiatowe). Spadek jest uzasadniony m.in. tym, iż w 2014 roku zakończy się zadanie inwestycyjne pn. „Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej w budynku Starostwa Powiatowego" oraz zadanie pn. „Budowa parkingu dla samochodów osobowych przy siedzibie Wydziału Komunikacji, Przychodni Lekarskiej, Szpitala Powiatowego oraz Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 w Wągrowcu". W wydatkach Powiatu w latach prognozowanych przyjęto również wzrost wynagrodzeń wraz ze składkami od nich naliczanymi średnio o **2,39 %**. Koszty obsługi długu (odsetki od kredytów) przyjęto na podstawie zawartych umów przy uwzględnieniu aktualnej stopy procentowej.

Podobnie, jak w przypadku prognozowania dochodów, również dla wydatków zastosowany został ostrożnościowy scenariusz prognozy. Ponadto kierowano się zasadą oszczędności i celowości planowania wydatków. Należy mieć na uwadze, iż w przypadku wypracowania wolnych środków w 2014 roku zwiększą one wydatki 2015 roku podobnie jak w latach ubiegłych.

3. Inwestycje – wydatki majątkowe

W 2015r. zaplanowano wydatki inwestycyjne w kwocie **2.095.000 zł**, w tym rezerwa inwestycyjna w kwocie 10.000 zł. Wydatki majątkowe przedstawiają się następująco:

a) wieloletnie zadania inwestycyjne w kwocie **660.000 zł**, z tego:
   - Przebudowa drogi powiatowej nr 1602P na odcinku Grylewo-Laskownica Mała. Zadanie realizowane w latach 2013-2015 przez Powiatowy Zarząd Dróg w Wągrowcu. Łączne nakłady finansowe na zadanie wynoszą 1.133.273 zł, z tego: 2013-2014 – 823.273 zł, **2015r.– 310.000 zł**,
   - Przebudowa drogi powiatowej nr 1611P Marcinkowo-Ochodza-Sarbia w m. Ochodza. Zadanie realizowane w latach 2013-2015 przez Powiatowy Zarząd Dróg w Wągrowcu. Łączne nakłady finansowe na zadanie wynoszą 683.600 zł, z tego: 2013-2014 – 333.600 zł, **2015r. – 350.000 zł**;

b) Roczne zadania inwestycyjne w kwocie **385.000 zł**, z tego:
   - Przebudowa drogi powiatowej nr 1656P na odcinku Skoki (ul. Antoniewska) – Antoniewo – I i II etap (dokumentacja) – 100.000 zł,
   - Przebudowa chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 1560P ul. Klasztorna i drogi nr 1557P w Gołańczy ul. Osada – 25.000 zł,
   - Zakup zestawów komputerowych wraz z oprogramowaniem dla Starostwa Powiatowego – 38.000 zł (rozdział 71012 – 4.500 zł, rozdział 75020 – 33.500 zł),
   - Zakup 6 szt serwerów wraz z oprogramowaniem – w ramach projektu pn. „E-usługi dla mieszkańców Powiatu Wągrowieckiego" – 222.000 zł;

c) rezerwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne w kwocie **10.000 zł** – została zaplanowana na zadania w drogownictwie – środki z Gminy Damasławek. Realizacja zadania będzie uzależniona od decyzji Wojewody Wielkopolskiego w sprawie wyboru zadań zgłoszonych przez samorządy lokalne do dofinansowania w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych;

d) wydatki majątkowe w formie dotacji w kwocie **1.040.000 zł**, z tego:
   - Dofinansowanie zakupu wysokospecjalistycznego sprzętu medycznego oraz przebudowy i adaptacji pomieszczeń szpitalnych (dotacja dla ZOZ) – 600.000 zł,
   - Dofinansowanie przebudowy drogi Kobylec-Bartodzieje (dotacja dla Gminy Wiejskiej Wągrowiec) – 440.000 zł

W latach prognozowanych 2016-2022 planuje się utrzymać udział wydatków majątkowych na poziomie nie niższym niż wskaźnik inflacji dla poszczególnych lat. Ostateczne decyzje dotyczące rozdysponowania środków finansowych na poszczególne zadania inwestycyjne w tych latach zostaną podjęte w terminie późniejszym

4. Wynik budżetu, wynik z działalności operacyjnej (bieżącej)

Wynik budżetu w prognozowanym okresie jest ściśle powiązany z przyjętymi założeniami do prognozy dochodów i wydatków. Wynik z działalności operacyjnej jest pozycją istotną w związku z art. 242 Ustawy o finansach publicznych (Dz. U. z 2013, poz. 885 ze zm.) – organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki. W prognozowanym okresie nie ma zagrożenia naruszenia powyższej relacji. Planowana nadwyżka w latach prognozowanych zostanie przeznaczona na spłatę zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów lub pożyczek.

5. Przychody

W prognozowanym okresie samorząd powiatowy nie planuje zaciągnięcia kredytów lub pożyczek, w związku z czym nie zostały zaplanowane środki po stronie przychodów.

6. Kwota długu, rozchody oraz indywidualny wskaźnik zadłużenia

Tabela 10

Planowane rozchody w latach 2015-2022

Rok	Kwota długu	Kwota spłaty [w zł]
2015	14.862.732	2.993.355
2016	11.155.091	3.707.641
2017	7.750.345	3.404.746
2018	5.033.142	2.717.203
2019	3.666.856	1.366.286
2020	2.300.570	1.366.286
2021	934.284	1.366.286
2022	0	934.284

Źródło: Opracowanie własne

W Tabeli 10 zaprezentowano kwotę długu i jego spłatę w latach 2015-2022. Po stronie rozchodów w prognozowanym okresie przyjęto przepływy związane ze spłatą rat kapitałowych zaciągniętych kredytów i pożyczek wynikające z zawartych umów. Spłatę ostatnich rat kapitałowych zaplanowano na 2022r. Kwota

zadłużenia na koniec 2014 roku wyniesie 17.856.087 zł. Planowane zadłużenie na koniec 2015 roku wyniesie **14.862.732 zł**. Rozchody z tytułu spłaty rat kapitałowych zaciągniętych kredytów i pożyczek zostały ujęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej na podstawie zawartych umów.

Po dokonaniu obliczeń, przyjęte założenia zapewniają spełnienie wymogów. W okresie objętym prognozą, sytuacja finansowa Powiatu pozwala na spełnienie ustawowych obwarowań. Analizując spełnienie relacji wynikającej z art. 243 ustawy o finansach publicznych dotyczącej możliwości spłaty zadłużenia, Zarząd Powiatu będzie na bieżąco monitorował sytuację finansową jednostki samorządu terytorialnego. W latach 2015-2022 relacja ta nie jest zagrożona.

Wyjaśnienia wymaga fakt, iż na indywidualny wskaźnik zadłużenia wpływ mają nie tylko wartości planowane ale zwłaszcza wykonane. Wartości wykonane są niezbędne w celu obliczenia średniej arytmetycznej z ostatnich lat, obejmującej dochody ogółem, w tym dochody bieżące i dochody ze sprzedaży majątku oraz wydatki bieżące.

Wzór 1

$$\left(\frac{R_n + O_n}{D_n}\right) \leq \frac{1}{3}\left(\frac{Db_{n-1} + Sm_{n-1} - Wb_{n-1}}{D_{n-1}} + \frac{Db_{n-2} + Sm_{n-2} - Wb_{n-2}}{D_{n-2}} + \frac{Db_{n-3} + Sm_{n-3} - Wb_{n-3}}{D_{n-3}}\right)$$

Źródło: Ustawa o finansach publicznych (Dz. U. z 2013, poz. 885 ze zm.).

R – rozchody (spłata kredytów)
O – odsetki od kredytów
D – dochody ogółem
Db – dochody bieżące
Sm – dochody ze sprzedaży majątku
Wb – wydatki bieżące
n – rok budżetowy, na który ustalana jest relacja
$\mathbf{n_{-1}}$ – rok poprzedzający rok budżetowy, na który ustalana jest relacja
$\mathbf{n_{-2}}$ – rok poprzedzający rok budżetowy o dwa lata
$\mathbf{n_{-3}}$ – rok poprzedzający rok budżetowy o trzy lata

Obliczając relację dla poszczególnych lat budżetowych w chwili obecnej ze względu na brak danych dotyczących wykonania 2014 roku zasadne jest podstawienie do wzoru wielkości planowanych (zgodnie z ustawą) na koniec trzeciego kwartału 2014 roku oraz aktualnego planu po zmianach według stanu na dzień 31.10.2014 roku jako przewidywanego wykonania 2014 roku. W momencie sporządzenia sprawozdania z wykonania budżetu oraz sprawozdawczości finansowej wskaźniki są obliczane na podstawie faktycznego wykonania budżetu (w tym przypadku wykonania 2014 roku).

Tabela 11

Relacja z art. 243 uofp na podstawie programu Besti@

Wyszczególnienie	Rozchody (R)	Odsetki (O)	Dochody ogółem (D)	Dochody bieżące (Db)	Sprzedaż majątku (Sm)	Wydatki bieżące (Wb)	Wskaźnik (Db+Sm-Wb) / D	Spłata w danym roku	Średnia z trzech lat (z kol. 8)	Zachowanie relacji z art. 243 uofp
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2012	n/d	n/d	67 108 334,71	64 813 650,76	53 441,15	60 644 645,71	6,29%	n/d	n/d	n/d
2013	n/d	n/d	69 662 814,07	68 048 111,15	1 139 884,52	61 966 688,46	10,37%	n/d	n/d	n/d
30.09.2014r.*	n/d	n/d	71 649 222,98	69 371 409,98	9 000,00	68 794 970,98	0,82%	n/d	n/d	n/d
31.10.2014r.*	n/d	n/d	72 778 330,98	70 435 517,98	9 000,00	69 617 078,98	1,14%	n/d	n/d	n/d
2015 (wg 3 kw.2014r.)	2 993 355	650 000	68 809 574	68 112 574	0	63 721 219	6,38%	**5,29%**	**5,83%**	**TAK**
2015 (przew. wyk. 2014r.)								**5,29%**	**5,93%**	**TAK**
2016 (wg 3 kw.2014r.)	3 707 641	450 000	70 771 299	70 771 299	0	64 446 737	8,94%	**5,87%**	**5,86%**	**NIE**
2016 (przew. wyk. 2014r.)								**5,87%**	**5,96%**	**TAK**
2017 (wg 3 kw.2014r.)	3 404 746	380 000	72 818 469	72 818 469	0	65 720 668	9,75%	**5,20%**	**5,38%**	**TAK**
2017 (przew. wyk. 2014r.)								**5,20%**	**5,49%**	**TAK**
2018	2 717 203	330 612	74 929 228	74 929 228	0	67 304 797	10,18%	**4,07%**	**8,36%**	**TAK**
2019	1 366 286	185 900	76 433 557	76 433 557	0	68 767 465	10,03%	**2,03%**	**9,62%**	**TAK**
2020	1 366 286	136 746	76 433 557	76 433 557	0	68 767 465	10,03%	**1,97%**	**9,99%**	**TAK**
2021	1 366 286	75 508	76 433 557	76 433 557	0	68 767 465	10,03%	**1,89%**	**10,08%**	**TAK**
2022	934 284	23 310	76 433 557	76 433 557	0	68 767 465	10,03%	**1,25%**	**10,03%**	**TAK**

* w 2014 roku kwota 50.000 zł dotycząca wniesienia wkładów do Spółdzielni Socjalnej „Wspólny Sukces" zaliczona została do wydatków bieżących zgodnie z programem Besti@ zamiast do grupy wydatków majątkowych, co ma wpływ na zachowanie relacji z art. 243 uofp w 2016 roku.

Źródło: Opracowanie własne

Tabela12

Faktyczna relacja z art. 243 uofp

Wyszczególnienie	Rozchody (R)	Odsetki (O)	Dochody ogółem (D)	Dochody bieżące (Db)	Sprzedaż majątku (Sm)	Wydatki bieżące (Wb)	Wskaźnik (Db+Sm-Wb) / D	Spłata w danym roku	Średnia z trzech lat (z kol. 8)	Zachowanie relacji z art. 243 uofp
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2012	n/d	n/d	67 108 334,71	64 813 650,76	53 441,15	60 644 645,71	6,29%	n/d	n/d	n/d
2013	n/d	n/d	69 662 814,07	68 048 111,15	1 139 884,52	61 966 688,46	10,37%	n/d	n/d	n/d
30.09.2014r.*	n/d	n/d	71 649 222,98	69 371 409,98	9 000,00	68 744 970,98	0,89%	n/d	n/d	n/d
31.10.2014r.*	n/d	n/d	72 778 330,98	70 435 517,98	9 000,00	69 567 078,98	1,21%	n/d	n/d	n/d
2015 (wg 3 kw.2014r.)	2 993 355	650 000	68 809 574	68 112 574	0	63 721 219	6,38%	**5,29%**	**5,85%**	**TAK**
2015 (przew. wyk. 2014r.)								**5,29%**	**5,96%**	**TAK**
2016 (wg 3 kw.2014r.)	3 707 641	450 000	70 771 299	70 771 299	0	64 446 737	8,94%	**5,87%**	**5,88%**	**TAK**
2016 (przew. wyk. 2014r.)								**5,87%**	**5,99%**	**TAK**
2017 (wg 3 kw.2014r.)	3 404 746	380 000	72 818 469	72 818 469	0	65 720 668	9,75%	**5,20%**	**5,40%**	**TAK**
2017 (przew. wyk. 2014r.)								**5,20%**	**5,51%**	**TAK**
2018	2 717 203	330 612	74 929 228	74 929 228	0	67 304 797	10,18%	**4,07%**	**8,36%**	**TAK**
2019	1 366 286	185 900	76 433 557	76 433 557	0	68 767 465	10,03%	**2,03%**	**9,62%**	**TAK**
2020	1 366 286	136 746	76 433 557	76 433 557	0	68 767 465	10,03%	**1,97%**	**9,99%**	**TAK**
2021	1 366 286	75 508	76 433 557	76 433 557	0	68 767 465	10,03%	**1,89%**	**10,08%**	**TAK**
2022	934 284	23 310	76 433 557	76 433 557	0	68 767 465	10,03%	**1,25%**	**10,03%**	**TAK**

* w 2014 roku kwota 50.000 zł dotycząca wniesienia wkładów do Spółdzielni Socjalnej „Wspólny Sukces" zaliczona została do wydatków majątkowych zgodnie z uchwałami w sprawie budżetu na 2014 rok

Źródło: Opracowanie własne

W Tabeli 11 i 12 zaprezentowano obliczenie wskaźników w oparciu o program Besti@ (Tabela 11) oraz według faktycznego planu 2014 roku i wykonania 2012-2013 (Tabela 12). Z powodu rozbieżności interpretacyjnych dotyczących klasyfikacji budżetowej wydatków w paragrafie „6020 – Wydatki na wniesienie wkładów do spółdzielni", powstała rozbieżność pomiędzy wskaźnikami obliczanymi w oparciu o stosowany program Besti@ służący do przekazywania WPF w postaci elektronicznej (wskazany przez Ministerstwo Finansów) a stanem faktycznym według uchwał budżetowych. Rozporządzenie Ministra Finansów regulujące klasyfikację budżetową (Dz. U. z 2014r., poz. 1053 ze zm.), klasyfikuje paragraf 6020 w grupie wydatków

majątkowych, natomiast program Besti@ narzuca zakwalifikowanie tego paragrafu do grupy wydatków bieżących, co ma wpływ na obliczenie relacji z art. 243 uofp. W obecnej chwili w budżecie Powiatu na 2014 rok paragraf 6020 jest ujmowany w grupie wydatków majątkowych, wobec czego wszystkie wskaźniki są spełnione. Ujęcie paragrafu 6020 w wydatkach bieżących (czyli w sposób w jaki narzuca to program Besti@) powoduje, iż omawiana relacja nie jest zachowana w 2016 roku.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, iż w 2016 roku relacja z art. 243 jest zachowana. Ponadto relacja obliczona w oparciu o przewidywane wykonanie 2014 roku (według planu po zmianach na dzień 31.10.2014 roku) również jest zachowana.

7. Wieloletnie przedsięwzięcia:

Przedsięwzięcia zostały zaplanowane do 2015 roku włącznie i obejmują projekty realizowane przy udziale środków europejskich oraz pozostałe zadania zaliczane do wieloletnich przedsięwzięć.
Łączne nakłady finansowe wyniosą **4.188.928**, z tego w: 2015r. – 1.812.304zł (wydatki bieżące w kwocie 930.304 zł, wydatki majątkowe w kwocie 882.000 zł), limit zobowiązań (wysokość, do której istnieje możliwość podpisania umów na realizację zadań) został ustalony do kwoty **760.000 zł**.

a) Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp (Dz.U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.):

- Projekt **„System Wspierania Szkół i Przedszkoli w Powiecie Wągrowieckim – nowoczesne doskonalenie nauczycieli”**. Zadanie realizowane w latach 2013-2015 przez Starostwo Powiatowe.
  Cel: Podniesienie jakości i efektywności funkcjonowania systemu doskonalenia nauczycieli w szkołach i przedszkolach objętych projektem. Łączne nakłady finansowe wynoszą 509.564 zł (wydatki bieżące), z tego: 2013-2014 – 402.995 zł, 2015r. – 106.569 zł;

- Projekt **„E-usługi dla mieszkańców Powiatu Wągrowieckiego”**. Zadanie realizowane w latach 2014-2015 przez Starostwo Powiatowe. Cel: Wzmocnienie potencjału administracji samorządowej. Łączne nakłady finansowe wynoszą 1.446.918 zł (wydatki bieżące w kwocie 1.224.918 zł, wydatki majątkowe w kwocie 222.000 zł), z tego: 2014r. – 501.183 zł, 2015r. – 945.735 zł (wydatki bieżące w kwocie 723.735 zł, wydatki majątkowe w kwocie 222.000 zł).

b) Wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe:

- **„Remont drogi powiatowej nr 1557P na odcinku Gołańcz-Oleszno”**. Zadanie realizowane w latach 2013-2015 przez Powiatowy Zarząd Dróg w Wągrowcu. Cel: Poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego. Łączne nakłady finansowe (wydatki bieżące) na zadanie wynoszą 415.573 zł, z tego: 2013-2014 – 315.573 zł, **2015r.– 100.000 zł**. Limit zobowiązań został ustalony do kwoty **100.000 zł**,

- **„Przebudowa drogi powiatowej nr 1602P na odcinku Grylewo-Laskownica Mała”**. Zadanie realizowane w latach 2013-2015 przez Powiatowy Zarząd Dróg w Wągrowcu. Cel: Poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego. Łączne nakłady finansowe (wydatki majątkowe) na zadanie wynoszą 1.133.273 zł, z tego: 2013-2014 – 823.273 zł, **2015r.– 310.000 zł**. Limit zobowiązań został ustalony do kwoty **310.000 zł**,

- **„Przebudowa drogi powiatowej nr 1611P Marcinkowo-Ochodza-Sarbia w m. Ochodza”**. Zadanie realizowane w latach 2013-2015 przez Powiatowy Zarząd Dróg w Wągrowcu. Cel: Poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego. Łączne nakłady finansowe (wydatki majątkowe) na zadanie wynoszą 683.600 zł, z tego: 2013-2014 – 333.600 zł, **2015r. – 350.000 zł**. Limit zobowiązań został ustalony do kwoty **350.000 zł**.

W wykazie przedsięwzięć do Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2015-2022 nie zostało ujęte zadanie pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 1580P na odcinku Damasławek-Dąbrowa-gr. woj. kujawsko-pomorskiego (Janowiec Wlkp.)”. Na 2015 rok po stronie dochodów przyjęto pomoc finansową z Gminy Damasławek. Realizacja zadania jest uzależniona od decyzji Wojewody Wielkopolskiego w sprawie wybrania zadań zgłoszonych przez samorządy lokalne do dofinansowania w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych. Zadanie zostanie wprowadzone do załącznika przedsięwzięć w przypadku pozyskania w/w dofinansowania.

Wobec powyższego podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

Przewodnicząca
Rady Powiatu Wągrowieckiego

……
/Małgorzata Osuch/

Objaśnienia

Uchwały Nr III/18/2014
Rady Powiatu Wągrowieckiego
z dnia 22 grudnia 2014 roku

w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2015-2022

W stosunku do Projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2015-2022 wprowadzono następujące zmiany:

a) w 2015 roku zwiększono dochody i wydatki o kwotę 661.267 zł - zwiększenie następuje w związku z przeniesieniem na 2015 rok środków dotyczących projektów realizowanych przy udziale środków europejskich, tj. „E-usługi dla mieszkańców Powiatu Wągrowieckiego" (625.921 zł) oraz „System wsparcia szkół i przedszkoli w Powiecie Wągrowieckim – nowoczesne doskonalenie nauczycieli" (35.346 zł). Stosownych zmian dotyczących wskazanych projektów dokonano również w załączniku przedsięwzięć;

b) dokonano zmiany klasyfikacji budżetowej dochodów ze sprzedaży drewna z wycinki drzew przydrożnych, które należy sklasyfikować w parafie 0840 „Wpływy ze sprzedaży wyrobów". Dotychczas dochody z tego tytułu były klasyfikowane w paragrafie 0870 „Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych". Zmiana obejmuje wszystkie lata prognozy tj. 2015-2022.

Wyżej wskazane zmiany wywierają nieznaczny wpływ na indywidualny wskaźnik zadłużenia w poszczególnych latach prognozy, który jest obliczany na podstawie wielkości dochodów i wydatków prognozowanych w oparciu o PKB oraz inflację.

1. Ogólne założenia przyjęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej Powiatu Wągrowieckiego

Wieloletnia Prognoza Finansowa Powiatu Wągrowieckiego została przygotowana na lata 2015-2022. Długość okresu objętego prognozą wynika z art. 227 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. 2013r., poz. 885 ze zm.). Przepis ten stanowi, iż prognozę należy sporządzić na okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat budżetowych. Prognozę kwoty długu sporządza się na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania.

Zgodnie z powyższym prognoza została przygotowana na lata 2015-2022.

Odległy horyzont prognozowania zwiększa ryzyko niedokładnego oszacowania wartości przyjętych w porównaniu z faktycznie uzyskanymi. Mając to na uwadze przyjęto kroczący charakter prognozy (w kolejnych latach prognoza będzie uaktualniana o wartości obecnie nieznane).

Do Wieloletniej Prognozy Finansowej przyjęto następujące założenia:

- wielkości budżetowe na 2015 rok:
  - **dochody budżetu ogółem - 68.809.574 zł**
    - dochody bieżące - 68.112.574 zł
    - dochody majątkowe - 697.000 zł
  - **wydatki budżetu ogółem - 65.816.219 zł**
    - wydatki bieżące - 63.721.219 zł
    - wydatki majątkowe - 2.095.000 zł,
- dla lat 2016-2019 przyjęto sposób prognozowania poprzez indeksację o poszczególne wskaźniki (inflacja oraz PKB) z uwzględnieniem korekt merytorycznych dotyczących wielkości wykonanych w latach wcześniejszych,
- od 2020 roku, dla dochodów oraz wydatków bieżących przyjęto stałe wartości z 2019 roku,

- w latach prognozowanych 2016-2022 zakłada się, że relacja wydatków inwestycyjnych do wydatków ogółem nie będzie niższa niż prognozowany przez Ministerstwo Finansów wskaźnik inflacji w tych latach,
- uwzględniono możliwość pozyskania środków zewnętrznych na finansowanie zadań bieżących oraz inwestycyjnych.

Przyjęte założenia pozwalają na spełnienie kryterium realności uzyskanych wartości. Realność prognozy stanowi podstawę do oceny kondycji finansowej oraz możliwości inwestycyjnych Powiatu. W związku z niestabilnością i nieprzewidywalnością koniunktury gospodarczej zarówno w Polsce jak i na świecie zasadne jest przyjęcie stałych wartości od 2020 roku oraz ostrożnościowego scenariusza prognozy. Nieracjonalne byłoby bowiem szacowanie wielkości budżetowych na podstawie wskaźników makroekonomicznych (PKB, inflacja) i historycznych w latach 2020-2022, gdyż mogłoby to negatywnie wpłynąć na realność oraz trafność prognozy. W obecnej sytuacji prawno-gospodarczej samorząd powiatowy jest znacznie uzależniony od dochodów zewnętrznych. Dochody własne stanowią bowiem bardzo znikome źródło finansowania zadań publicznych, a prognozowanie w tak dalekiej przyszłości (lata 2020-2022) środków zewnętrznych (m.in. dotacji, subwencji), na które powiat nie ma wpływu obarcza wieloletnie prognozowanie znacznym ryzykiem. W związku z tym uzasadnione jest przyjęcie stałych wartości z 2019 roku.

Znaczący wpływ na prognozowane wartości dochodów i wydatków jednostki samorządu terytorialnego mają inflacja i PKB. Są to główne wskaźniki makroekonomiczne, których nawet drobne wahania przejawiają się w ogólnym wzroście lub spadku dochodów oraz wydatków publicznych, a więc wielkości te są pośrednio skorelowane z koniunkturą gospodarczą.

Tabela 1

Przewidywany poziom inflacji i PKB w latach 2015-2022

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Inflacja	1,20%	2,30%	2,10%	2,50%	2,40%	2,40%	2,40%	2,40%
PKB	3,40%	3,70%	3,90%	4,00%	4,00%	3,80%	3,70%	3,40%

Źródło: Ministerstwo Finansów.

W Tabeli 1 zostały przedstawione przygotowane przez Ministerstwo Finansów poziomy wskaźników makroekonomicznych obowiązujące przy sporządzaniu wieloletnich prognoz finansowych.

2. Prognoza dochodów i wydatków

W celu uzyskania możliwie realnych wartości prognozowanych wielkości dochodów i wydatków posłużono się wskaźnikami makroekonomicznymi oraz trendami historycznymi kształtującymi się w poszczególnych kategoriach wielkości budżetowych. Mając na uwadze prawidłowy sposób oszacowania tych wartości posłużono się metodą indeksacji.

Sposób indeksacji:

$$Y_1 = Y_0 \times (1 + CPI_u) \times (1 + \Delta PKB_u) \pm K_h$$

gdzie:

Y_1 – wartość prognozowana danej kategorii dochodów bądź wydatków,

Y_0 – wartość danej kategorii dochodów bądź wydatków budżetowych w roku poprzedzającym,

CPI_u – zindeksowana wartość wskaźnika inflacji w roku prognozowanym,

ΔPKB_u – zindeksowana wartość wskaźnika dynamiki PKB,

K_h – korekta historyczna na podstawie wykonanych wielkości budżetowych.

2.1. Prognoza dochodów

Uzyskane wartości dochodów zsumowano kolejno w kategorie dochodów bieżących i majątkowych, a następnie dochodów ogółem. Zestawienie ogólnych kwot przedstawiono w Załączniku Nr 1.

W dochodach bieżących prognozowano w podziale na kategorie:

- udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa (podatek dochodowy od osób fizycznych – PIT, podatek dochodowy od osób prawnych – CIT),
- dochody własne (z wyszczególnieniem podatków i opłat),
- subwencje ogólne z budżetu państwa,
- dotacje i środki na zadania bieżące.

Tabela 2

Dochody Powiatu w latach 2009 – 2014

Wyszczególnienie	Wykonanie					Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.
	2009r.	2010r.	2011r.	2012r.	2013r.	
Dochody ogółem, z tego:	**54 609 911,89**	**60 638 637,91**	**64 164 192,76**	**67 108 334,71**	**69 662 814,07**	**72 778 330,98**
Dochody bieżące, w tym:	**53 965 553,39**	**57 118 062,99**	**61 658 759,05**	**64 813 650,76**	**68 048 111,15**	**70 435 517,98**
Udziały w PIT	5 774 117,00	5 878 626,00	6 725 520,00	7 103 735,00	7 438 225,00	8 331 380,00
Udziały w CIT	148 924,11	165 278,76	174 122,58	176 725,86	262 376,68	200 000,00
Podatki i opłaty	2 091 718,74	2 413 400,85	3 120 826,53	3 229 683,34	3 637 517,10	3 763 457,00
Wpływy z subwencji ogólnej i środki na uzupełnienie dochodów	33 072 438,00	34 388 378,00	37 115 213,00	38 684 581,00	40 657 108,00	39 461 931,00
Dotacje i środki zewnętrzne	9 655 808,36	9 726 397,54	10 541 847,61	11 035 872,50	11 416 963,77	13 882 689,98
Dochody majątkowe, w tym:	**644 358,50**	**3 520 574,92**	**2 505 433,71**	**2 294 683,95**	**1 614 702,92**	**2 342 813,00**
Wpływy ze sprzedaży majątku	13 099,94	25 416,69	28 849,29	53 441,15	1 139 884,52	9 000,00

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 3

Dynamika dochodów Powiatu w latach 2009 – 2014

Wyszczególnienie	Wykonanie					Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.
	2009r. [100 %]	2010r.	2011r.	2012r.	2013r.	
Dochody ogółem, z tego:	**100,00%**	**111,04%**	**105,81%**	**104,59%**	**103,81%**	**104,47%**
Dochody bieżące, w tym:	**100,00%**	**105,84%**	**107,95%**	**105,12%**	**104,99%**	**103,51%**
Udziały w PIT	100,00%	101,81%	114,41%	105,62%	104,71%	112,01%
Udziały w CIT	100,00%	110,98%	105,35%	101,50%	148,47%	76,23%
Podatki i opłaty	100,00%	115,38%	129,31%	103,49%	112,63%	103,46%
Wpływy z subwencji ogólnej i środki na uzupełnienie dochodów	100,00%	103,98%	107,93%	104,23%	105,10%	97,06%
Dotacje i środki zewnętrzne	100,00%	100,73%	108,38%	104,69%	103,45%	121,60%

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 4

Dochody Powiatu w latach 2014 – 2019

Wyszczególnienie	Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.	Plan 2015r.	Prognoza			
			2016r.	2017r.	2018r.	2019r.
Dochody ogółem, z tego:	**72 778 330,98**	**68 809 574**	**70 771 299**	**72 818 469**	**74 929 228**	**76 433 557**
Dochody bieżące, w tym:	**70 435 517,98**	**68 112 574**	**70 771 299**	**72 818 469**	**74 929 228**	**76 433 557**
Udziały w PIT	8 331 380,00	9 251 522	9 790 839	10 362 281	10 843 091	x
Udziały w CIT	200 000,00	200 000	204 400	209 306	213 492	x
Podatki i opłaty	3 763 457,00	3 763 564	3 988 770	4 196 105	4 410 735	x
Wpływy z subwencji ogólnej i środki na uzupełnienie dochodów	39 461 931,00	39 211 658	40 975 730	41 422 038	41 534 544	x
Dotacje i środki zewnętrzne	13 882 689,98	10 792 640	10 511 339	10 927 429	11 644 268	x
Dochody majątkowe, w tym:	**2 342 813,00**	**697 000**	**0**	**0**	**0**	**0**
Wpływy ze sprzedaży majątku	9 000,00	0	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 5

Dynamika dochodów Powiatu w latach 2014 – 2019

Wyszczególnienie	Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.	Plan 2015r.	Prognoza			
			2016r.	2017r.	2018r.	2019r.
Dochody ogółem, z tego:	**100,00%**	**94,55%**	**102,85%**	**102,89%**	**102,90%**	**102,01%**
Dochody bieżące, w tym:	**100,00%**	**96,70%**	**103,90%**	**102,89%**	**102,90%**	**102,01%**
Udziały w PIT	100,00%	111,04%	105,83%	105,84%	104,64%	x
Udziały w CIT	100,00%	100,00%	102,20%	102,40%	102,00%	x
Podatki i opłaty	100,00%	100,00%	105,98%	105,20%	105,11%	x
Wpływy z subwencji ogólnej i środki na uzupełnienie dochodów	100,00%	99,37%	104,50%	101,09%	100,27%	x
Dotacje i środki zewnętrzne	100,00%	77,74%	97,39%	103,96%	106,56%	x

Źródło: Opracowanie własne.

W Tabelach 2-5 zaprezentowano informacje dotyczące dochodów Powiatu w latach 2009-2019. Tabele 2 i 3 odnoszą się do wielkości zrealizowanych w latach 2009-2013 i przewidywanego wykonania 2014r. (według planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.). Natomiast tabele 4 i 5 przedstawiają wielkości prognozowane w latach 2015-2016 w porównaniu z przewidywanym wykonaniem 2014r.

W Tabelach 3 i 5 nie zawarto wskaźników dynamiki dotyczących dochodów majątkowych ponieważ w znacznej części są one związane ze zdarzeniami jednorazowymi (tj. pozyskaniem dotacji i środków zewnętrznych na zadania inwestycyjne oraz sprzedażą nieruchomości). Na chwilę obecną brak jest podpisanych umów, na podstawie których można byłoby wykazać pozyskane środki na inwestycje. Nie planuje się również sprzedaży nieruchomości. Dochody majątkowe wykazane w Wieloletniej Prognozie Finansowej dotyczą jedynie sprzedaży drewna pochodzącego z wycinki drzew.

Tabele 4 i 5 uwzględniają informacje do 2019r., ponieważ w kolejnych latach przyjęto wielkości na tym samym poziomie, tj. z 2019r. Ponadto wielkości dotyczące udziałów w PIT, CIT, podatków i opłat, wpływów z subwencji ogólnej oraz dotacji i środków zewnętrznych na zadania bieżące zostały wykazane na rok budżetowy i kolejne 3 lata (2015-2018) zgodnie ze wzorem Wieloletniej Prognozy Finansowej oraz ustawą o finansach publicznych.

Analizując realność oszacowanych dochodów bieżących należy zwrócić uwagę, iż ich przeciętna dynamika w okresie objętym prognozą (2016-2019) wynosi **2,93 %** i jest niższa od przeciętnej w ostatnich czterech wykonanych latach (2010-2013), która kształtuje się na poziomie **5,98 %**. Dla wpływów z PIT w trzech kolejnych prognozowanych latach (2016-2018) przeciętny wzrost wynosi **5,44 %**, podczas gdy w analogicznym okresie, tj. ostatnich trzech wykonanych lat (2011-2013) wyniósł on **8,25 %**. Dla wpływów z podatków i opłat w latach prognozowanych 2016-2018 założono średni wzrost na poziomie **5,43 %**, podczas gdy w analogicznym okresie, tj. trzech ostatnich wykonanych latach (2011-2013) przeciętny wzrost kształtował się na poziomie **15,14 %**. Zakłada się, że wpływy z subwencji ogólnej w latach 2016-2018 będą wzrastać średnio o **1,95 %**, podczas gdy w analogicznym okresie ostatnich trzech wykonanych lat (2011-2013) średni wzrost wyniósł **5,75 %**. Najważniejszą składową subwencji ogólnej jest jej część oświatowa, która została zaprojektowana na

podstawie szacowanej liczby uczniów w kolejnych latach podstawionej do Systemu Informacji Oświatowej, co pozwoliło na obliczenie realnych kwot. Dotacje i środki z innych źródeł na zadania bieżące w latach 2016-2018 charakteryzują się średnim wzrostem **2,04 %**, natomiast w ostatnich trzech wykonanych latach ich wzrost wyniósł **5,51 %**.

Na podstawie powyższych informacji należy stwierdzić, iż przyjęto ostrożny scenariusz szacowania dochodów. Silny wpływ dochodów na zachowanie relacji dotyczącej indywidualnego wskaźnika zadłużenia powoduje, iż w przypadku nieostrożnego a nawet zbyt agresywnego szacowania dochodów w porównaniu z ich faktycznym wykonaniem w latach kolejnych mogłyby się pojawić problemy z płynnością finansową. W związku z zapewnieniem bezpiecznej i stabilnej sytuacji finansowej dochody szacowano ostrożnie z wyłączeniem zdarzeń obarczonych znacznym ryzykiem.

2.2. Prognoza wydatków

W procesie prognozowania wydatków, wyodrębniono kategorie wydatków bieżących i majątkowych. W wydatkach bieżących wyodrębniono m.in.:

- wynagrodzenia i składki od nich naliczane,
- koszty obsługi długu publicznego – odsetki od kredytów (rozdział 75702),
- wydatki związane z funkcjonowaniem organów jednostki samorządu terytorialnego (rozdziały 75019 i 75020).

Tabela 6

Wydatki Powiatu w latach 2009-2014

Wyszczególnienie	Wykonanie					Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.
	2009r.	2010r.	2011r.	2012r.	2013r.	
Wydatki ogółem	**58 078 355,90**	**67 149 140,51**	**64 433 428,84**	**63 465 300,24**	**67 430 451,47**	**78 531 152,98**
Wydatki bieżące	50 776 013,20	53 985 925,61	58 637 468,63	60 644 645,71	61 966 688,46	69 567 078,98
Wydatki majątkowe	7 302 342,70	13 163 214,90	5 795 960,21	2 820 654,53	5 463 763,01	8 964 074,00

Wybrane kategorie wydatków						
Wyszczególnienie	Wykonanie					Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.
	2009r.	2010r.	2011r.	2012r.	2013r.	
Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	33 432 906,87	35 625 372,17	35 582 819,01	37 632 867,00	39 412 785,90	41 218 751,00
Poręczenia i obsługa długu	498 383,37	668 950,19	1 101 431,37	1 178 781,49	757 192,11	590 000,00
Wydatki związane z funkcjonowaniem organów JST	6 017 417,00	6 420 885,09	6 224 908,02	6 423 606,20	7 044 791,49	8 099 201,00
Wydatki bieżące bez odsetek	50 277 629,83	53 316 975,42	57 536 037,26	59 465 864,22	61 209 496,35	68 977 078,98

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 7

Dynamika wydatków Powiatu w latach 2009-2014

Wyszczególnienie	Wykonanie					Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.
	2009r.	2010r.	2011r.	2012r.	2013r.	
Wydatki ogółem, w tym:	**100,00%**	**115,62%**	**95,96%**	**98,50%**	**106,25%**	**116,46%**
Wydatki bieżące	100,00%	106,32%	108,62%	103,42%	102,18%	112,27%

Wybrane kategorie wydatków						
Wyszczególnienie	Wykonanie					Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.
	2009r.	2010r.	2011r.	2012r.	2013r.	
Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	100,00%	106,56%	99,88%	105,76%	104,73%	104,58%
Poręczenia i obsługa długu	100,00%	134,22%	164,65%	107,02%	64,24%	77,92%

Wybrane kategorie wydatków						
Wyszczególnienie	Wykonanie					Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.
	2009r.	2010r.	2011r.	2012r.	2013r.	
Wydatki związane z funkcjonowaniem organów JST	100,00%	106,71%	96,95%	103,19%	109,67%	114,97%
Wydatki bieżące bez odsetek	100,00%	106,05%	107,91%	103,35%	102,93%	112,69%

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 8

Wydatki Powiatu w latach 2014-2019

Wyszczególnienie	Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.	Plan 2015r.	Prognoza			
			2016r.	2017r.	2018r.	2019r.
Wydatki ogółem	**78 531 152,98**	**65 816 219**	**67 063 658**	**69 413 723**	**72 212 025**	**75 067 271**
Wydatki bieżące	69 567 078,98	63 721 219	64 446 737	65 720 668	67 304 797	68 767 465

Wybrane kategorie wydatków						
Wyszczególnienie	Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.	Plan 2015r.	Prognoza			
			2016r.	2017r.	2018r.	2019r.
Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	41 218 751,00	40 908 142	41 885 396	42 802 157	43 910 346	x
Obsługa długu (odsetki od kredytów)	590 000,00	650 000	450 000	380 000	330 612	185 900
Wydatki związane z funkcjonowaniem organów JST	8 099 201,00	7 445 924	7 582 910	7 742 151	7 935 705	x
Wydatki bieżące bez odsetek	68 977 078,98	63 071 219	63 996 737	65 340 668	66 974 185	68 581 565

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 9

Dynamika wydatków Powiatu w latach 2014-2019

Wyszczególnienie	Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.	Plan 2015r.	Prognoza			
			2016r.	2017r.	2018r.	2019r.
Wydatki ogółem, w tym:	**100,00%**	**83,81%**	**101,90%**	**103,50%**	**104,03%**	**103,95%**
Wydatki bieżące	100,00%	91,60%	101,14%	101,98%	102,41%	102,17%

Wybrane kategorie wydatków						
Wyszczególnienie	Przewidywane wykonanie wg planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.	Plan 2015r.	Prognoza			
			2016r.	2017r.	2018r.	2019r.
Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	100,00%	99,25%	102,39%	102,19%	102,59%	x
Poręczenia i obsługa długu	100,00%	110,17%	69,23%	84,44%	87,00%	56,23%
Wydatki związane z funkcjonowaniem organów JST	100,00%	91,93%	101,84%	102,10%	102,50%	x
Wydatki bieżące bez odsetek	100,00%	91,44%	101,47%	102,10%	102,50%	102,40%

Źródło: Opracowanie własne.

W Tabelach 6-9 zaprezentowano informacje dotyczące wydatków Powiatu w latach 2009-2019. Tabele 6 i 7 odnoszą się do wielkości zrealizowanych w latach 2009-2013 i przewidywanego wykonania 2014r. (według planu po zmianach na dzień 31.10.2014r.).

Tabele 8 i 9 przedstawiają wielkości prognozowane w latach 2015-2016 w porównaniu z przewidywanym wykonaniem 2014r. Wskazane tabele zawierają informacje określone wzorem Wieloletniej Prognozy Finansowej i ustawą o finansach publicznych, tj. wynagrodzenia i składki od nich naliczanych oraz wydatki związane z funkcjonowaniem organów JST dla lat 2015-2018.

W zestawieniach wyszczególniono wybrane kategorie wydatków, do których zaliczono wynagrodzenia i składki od nich naliczane, koszty obsługi zadłużenia (odsetki od kredytów), wydatki związane z funkcjonowaniem organów JST oraz wydatki bieżące bez odsetek.

Średni wzrost wydatków ogółem w czterech wykonanych latach (2010-2013) kształtuje się na poziomie **4,08 %** podczas gdy w czterech kolejnych latach prognozowanych (2016-2019) wynosi on średnio **3,35 %**. Średni wzrost wydatków bieżących w czterech wykonanych latach (2010-2013) wynosił **5,14 %**, natomiast dla analogicznego okresu dotyczącego lat prognozowanych (2016-2019) średni wzrost wynosi **1,93 %**. Na kwoty wydatków, zwłaszcza bieżących bezpośrednio przekładało się przyjęcie wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikających z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych. Z uwagi, iż przyjęcie tej kategorii przychodów może nastąpić wyłącznie po zamknięciu roku budżetowego, nie ma możliwości ich prognozowania w latach 2015-2022. Widoczny w 2015 roku spadek wydatków bieżących jest związany również z realizacją projektów współfinansowanych ze środków UE. Plan po zmianach na dzień 31.10.2014 roku na projekty realizowane przy udziale środków europejskich wynosił 2.548.281 zł, natomiast plan na 2015 rok wynosi 847.704 zł. W związku z tym wydatki bieżące w 2014 roku są wyższe niż planowane wydatki bieżące na 2015 rok. W celu oceny realności planowania wydatków bieżących

należy zwrócić uwagę na kategorię wydatków bieżących bez odsetek. W czterech wykonanych latach (2010-2013) wzrastały one średnio o **5,06 %**, natomiast w latach prognozowanych 2016-2019 ich wzrost został przyjęty w oparciu o prognozowaną inflację zgodnie z założeniami Ministerstwa Finansów.

W latach 2015-2016 widoczny jest spadek wydatków związanych z funkcjonowaniem organów JST (Rada Powiatu, Starostwo Powiatowe). Spadek jest uzasadniony m.in. tym, iż w 2014 roku zakończy się zadanie inwestycyjne pn. „Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej w budynku Starostwa Powiatowego" oraz zadanie pn. „Budowa parkingu dla samochodów osobowych przy siedzibie Wydziału Komunikacji, Przychodni Lekarskiej, Szpitala Powiatowego oraz Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 w Wągrowcu". W wydatkach Powiatu w latach prognozowanych przyjęto również wzrost wynagrodzeń wraz ze składkami od nich naliczanymi średnio o **2,39 %**. Koszty obsługi długu (odsetki od kredytów) przyjęto na podstawie zawartych umów przy uwzględnieniu aktualnej stopy procentowej.

Podobnie, jak w przypadku prognozowania dochodów, również dla wydatków zastosowany został ostrożnościowy scenariusz prognozy. Ponadto kierowano się zasadą oszczędności i celowości planowania wydatków. Należy mieć na uwadze, iż w przypadku wypracowania wolnych środków w 2014 roku zwiększą one wydatki 2015 roku podobnie jak w latach ubiegłych.

3. Inwestycje – wydatki majątkowe

W 2015r. zaplanowano wydatki inwestycyjne w kwocie **2.095.000 zł**, w tym rezerwa inwestycyjna w kwocie 10.000 zł. Wydatki majątkowe przedstawiają się następująco:

a) wieloletnie zadania inwestycyjne w kwocie **660.000 zł**, z tego:
   - Przebudowa drogi powiatowej nr 1602P na odcinku Grylewo-Laskownica Mała. Zadanie realizowane w latach 2013-2015 przez Powiatowy Zarząd Dróg w Wągrowcu. Łączne nakłady finansowe na zadanie wynoszą 1.133.273 zł, z tego: 2013-2014 – 823.273 zł, **2015r.– 310.000 zł**,
   - Przebudowa drogi powiatowej nr 1611P Marcinkowo-Ochodza-Sarbia w m. Ochodza. Zadanie realizowane w latach 2013-2015 przez Powiatowy Zarząd Dróg w Wągrowcu. Łączne nakłady finansowe na zadanie wynoszą 683.600 zł, z tego: 2013-2014 – 333.600 zł, **2015r. – 350.000 zł**;

b) Roczne zadania inwestycyjne w kwocie **385.000 zł**, z tego:
   - Przebudowa drogi powiatowej nr 1656P na odcinku Skoki (ul. Antoniewska) – Antoniewo – I i II etap (dokumentacja) – 100.000 zł,
   - Przebudowa chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 1560P ul. Klasztorna i drogi nr 1557P w Gołańczy ul. Osada – 25.000 zł,
   - Zakup zestawów komputerowych wraz z oprogramowaniem dla Starostwa Powiatowego – 38.000 zł (rozdział 71012 – 4.500 zł, rozdział 75020 – 33.500 zł),
   - Zakup 6 szt serwerów wraz z oprogramowaniem – w ramach projektu pn. „E-usługi dla mieszkańców Powiatu Wągrowieckiego" – 222.000 zł;

c) rezerwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne w kwocie **10.000 zł** – została zaplanowana na zadania w drogownictwie – środki z Gminy Damasławek. Realizacja zadania będzie uzależniona od decyzji Wojewody Wielkopolskiego w sprawie wyboru zadań zgłoszonych przez samorządy lokalne do dofinansowania w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych;

d) wydatki majątkowe w formie dotacji w kwocie **1.040.000 zł**, z tego:
   - Dofinansowanie zakupu wysokospecjalistycznego sprzętu medycznego oraz przebudowy i adaptacji pomieszczeń szpitalnych (dotacja dla ZOZ) – 600.000 zł,
   - Dofinansowanie przebudowy drogi Kobylec-Bartodzieje (dotacja dla Gminy Wiejskiej Wągrowiec) – 440.000 zł

W latach prognozowanych 2016-2022 planuje się utrzymać udział wydatków majątkowych na poziomie nie niższym niż wskaźnik inflacji dla poszczególnych lat. Ostateczne decyzje dotyczące rozdysponowania środków finansowych na poszczególne zadania inwestycyjne w tych latach zostaną podjęte w terminie późniejszym

4. Wynik budżetu, wynik z działalności operacyjnej (bieżącej)

Wynik budżetu w prognozowanym okresie jest ściśle powiązany z przyjętymi założeniami do prognozy dochodów i wydatków. Wynik z działalności operacyjnej jest pozycją istotną w związku z art. 242 Ustawy o finansach publicznych (Dz. U. z 2013, poz. 885 ze zm.) – organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki. W prognozowanym okresie nie ma zagrożenia naruszenia powyższej relacji. Planowana nadwyżka w latach prognozowanych zostanie przeznaczona na spłatę zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów lub pożyczek.

5. Przychody

W prognozowanym okresie samorząd powiatowy nie planuje zaciągnięcia kredytów lub pożyczek, w związku z czym nie zostały zaplanowane środki po stronie przychodów.

6. Kwota długu, rozchody oraz indywidualny wskaźnik zadłużenia

Tabela 10

Planowane rozchody w latach 2015-2022

Rok	Kwota długu	Kwota spłaty [w zł]
2015	14.862.732	2.993.355
2016	11.155.091	3.707.641
2017	7.750.345	3.404.746
2018	5.033.142	2.717.203
2019	3.666.856	1.366.286
2020	2.300.570	1.366.286
2021	934.284	1.366.286
2022	0	934.284

Źródło: Opracowanie własne

W Tabeli 10 zaprezentowano kwotę długu i jego spłatę w latach 2015-2022. Po stronie rozchodów w prognozowanym okresie przyjęto przepływy związane ze spłatą rat kapitałowych zaciągniętych kredytów i pożyczek wynikające z zawartych umów. Spłatę ostatnich rat kapitałowych zaplanowano na 2022r. Kwota

zadłużenia na koniec 2014 roku wyniesie 17.856.087 zł. Planowane zadłużenie na koniec 2015 roku wyniesie **14.862.732 zł**. Rozchody z tytułu spłaty rat kapitałowych zaciągniętych kredytów i pożyczek zostały ujęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej na podstawie zawartych umów.

Po dokonaniu obliczeń, przyjęte założenia zapewniają spełnienie wymogów. W okresie objętym prognozą, sytuacja finansowa Powiatu pozwala na spełnienie ustawowych obwarowań. Analizując spełnienie relacji wynikającej z art. 243 ustawy o finansach publicznych dotyczącej możliwości spłaty zadłużenia, Zarząd Powiatu będzie na bieżąco monitorował sytuację finansową jednostki samorządu terytorialnego. W latach 2015-2022 relacja ta nie jest zagrożona.

Wyjaśnienia wymaga fakt, iż na indywidualny wskaźnik zadłużenia wpływ mają nie tylko wartości planowane ale zwłaszcza wykonane. Wartości wykonane są niezbędne w celu obliczenia średniej arytmetycznej z ostatnich lat, obejmującej dochody ogółem, w tym dochody bieżące i dochody ze sprzedaży majątku oraz wydatki bieżące.

Wzór 1

$$\left(\frac{R_n + O_n}{D_n}\right) \leq \frac{1}{3}\left(\frac{Db_{n-1} + Sm_{n-1} - Wb_{n-1}}{D_{n-1}} + \frac{Db_{n-2} + Sm_{n-2} - Wb_{n-2}}{D_{n-2}} + \frac{Db_{n-3} + Sm_{n-3} - Wb_{n-3}}{D_{n-3}}\right)$$

Źródło: Ustawa o finansach publicznych (Dz. U. z 2013, poz. 885 ze zm.).

R – rozchody (spłata kredytów)
O – odsetki od kredytów
D – dochody ogółem
Db – dochody bieżące
Sm – dochody ze sprzedaży majątku
Wb – wydatki bieżące
n – rok budżetowy, na który ustalana jest relacja
$\mathbf{n_{-1}}$ – rok poprzedzający rok budżetowy, na który ustalana jest relacja
$\mathbf{n_{-2}}$ – rok poprzedzający rok budżetowy o dwa lata
$\mathbf{n_{-3}}$ – rok poprzedzający rok budżetowy o trzy lata

Obliczając relację dla poszczególnych lat budżetowych w chwili obecnej ze względu na brak danych dotyczących wykonania 2014 roku zasadne jest podstawienie do wzoru wielkości planowanych (zgodnie z ustawą) na koniec trzeciego kwartału 2014 roku oraz aktualnego planu po zmianach według stanu na dzień 31.10.2014 roku jako przewidywanego wykonania 2014 roku. W momencie sporządzenia sprawozdania z wykonania budżetu oraz sprawozdawczości finansowej wskaźniki są obliczane na podstawie faktycznego wykonania budżetu (w tym przypadku wykonania 2014 roku).

Tabela 11

Relacja z art. 243 uofp na podstawie programu Besti@

Wyszczególnienie	Rozchody (R)	Odsetki (O)	Dochody ogółem (D)	Dochody bieżące (Db)	Sprzedaż majątku (Sm)	Wydatki bieżące (Wb)	Wskaźnik (Db+Sm-Wb) / D	Spłata w danym roku	Średnia z trzech lat (z kol. 8)	Zachowanie relacji z art. 243 uofp
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2012	n/d	n/d	67 108 334,71	64 813 650,76	53 441,15	60 644 645,71	6,29%	n/d	n/d	n/d
2013	n/d	n/d	69 662 814,07	68 048 111,15	1 139 884,52	61 966 688,46	10,37%	n/d	n/d	n/d
30.09.2014r.*	n/d	n/d	71 649 222,98	69 371 409,98	9 000,00	68 794 970,98	0,82%	n/d	n/d	n/d
31.10.2014r.*	n/d	n/d	72 778 330,98	70 435 517,98	9 000,00	69 617 078,98	1,14%	n/d	n/d	n/d
2015 (wg 3 kw.2014r.)	2 993 355	650 000	68 809 574	68 112 574	0	63 721 219	6,38%	**5,29%**	**5,83%**	**TAK**
2015 (przew. wyk. 2014r.)								**5,29%**	**5,93%**	**TAK**
2016 (wg 3 kw.2014r.)	3 707 641	450 000	70 771 299	70 771 299	0	64 446 737	8,94%	**5,87%**	**5,86%**	**NIE**
2016 (przew. wyk. 2014r.)								**5,87%**	**5,96%**	**TAK**
2017 (wg 3 kw.2014r.)	3 404 746	380 000	72 818 469	72 818 469	0	65 720 668	9,75%	**5,20%**	**5,38%**	**TAK**
2017 (przew. wyk. 2014r.)								**5,20%**	**5,49%**	**TAK**
2018	2 717 203	330 612	74 929 228	74 929 228	0	67 304 797	10,18%	**4,07%**	**8,36%**	**TAK**
2019	1 366 286	185 900	76 433 557	76 433 557	0	68 767 465	10,03%	**2,03%**	**9,62%**	**TAK**
2020	1 366 286	136 746	76 433 557	76 433 557	0	68 767 465	10,03%	**1,97%**	**9,99%**	**TAK**
2021	1 366 286	75 508	76 433 557	76 433 557	0	68 767 465	10,03%	**1,89%**	**10,08%**	**TAK**
2022	934 284	23 310	76 433 557	76 433 557	0	68 767 465	10,03%	**1,25%**	**10,03%**	**TAK**

* w 2014 roku kwota 50.000 zł dotycząca wniesienia wkładów do Spółdzielni Socjalnej „Wspólny Sukces" zaliczona została do wydatków bieżących zgodnie z programem Besti@ zamiast do grupy wydatków majątkowych, co ma wpływ na zachowanie relacji z art. 243 uofp w 2016 roku.

Źródło: Opracowanie własne

Tabela12

Faktyczna relacja z art. 243 uofp

Wyszczególnienie	Rozchody (R)	Odsetki (O)	Dochody ogółem (D)	Dochody bieżące (Db)	Sprzedaż majątku (Sm)	Wydatki bieżące (Wb)	Wskaźnik (Db+Sm-Wb) / D	Spłata w danym roku	Średnia z trzech lat (z kol. 8)	Zachowanie relacji z art. 243 uofp
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2012	n/d	n/d	67 108 334,71	64 813 650,76	53 441,15	60 644 645,71	6,29%	n/d	n/d	n/d
2013	n/d	n/d	69 662 814,07	68 048 111,15	1 139 884,52	61 966 688,46	10,37%	n/d	n/d	n/d
30.09.2014r.*	n/d	n/d	71 649 222,98	69 371 409,98	9 000,00	68 744 970,98	0,89%	n/d	n/d	n/d
31.10.2014r.*	n/d	n/d	72 778 330,98	70 435 517,98	9 000,00	69 567 078,98	1,21%	n/d	n/d	n/d
2015 (wg 3 kw.2014r.)	2 993 355	650 000	68 809 574	68 112 574	0	63 721 219	6,38%	**5,29%**	**5,85%**	**TAK**
2015 (przew. wyk. 2014r.)								**5,29%**	**5,96%**	**TAK**
2016 (wg 3 kw.2014r.)	3 707 641	450 000	70 771 299	70 771 299	0	64 446 737	8,94%	**5,87%**	**5,88%**	**TAK**
2016 (przew. wyk. 2014r.)								**5,87%**	**5,99%**	**TAK**
2017 (wg 3 kw.2014r.)	3 404 746	380 000	72 818 469	72 818 469	0	65 720 668	9,75%	**5,20%**	**5,40%**	**TAK**
2017 (przew. wyk. 2014r.)								**5,20%**	**5,51%**	**TAK**
2018	2 717 203	330 612	74 929 228	74 929 228	0	67 304 797	10,18%	**4,07%**	**8,36%**	**TAK**
2019	1 366 286	185 900	76 433 557	76 433 557	0	68 767 465	10,03%	**2,03%**	**9,62%**	**TAK**
2020	1 366 286	136 746	76 433 557	76 433 557	0	68 767 465	10,03%	**1,97%**	**9,99%**	**TAK**
2021	1 366 286	75 508	76 433 557	76 433 557	0	68 767 465	10,03%	**1,89%**	**10,08%**	**TAK**
2022	934 284	23 310	76 433 557	76 433 557	0	68 767 465	10,03%	**1,25%**	**10,03%**	**TAK**

* w 2014 roku kwota 50.000 zł dotycząca wniesienia wkładów do Spółdzielni Socjalnej „Wspólny Sukces" zaliczona została do wydatków majątkowych zgodnie z uchwałami w sprawie budżetu na 2014 rok

Źródło: Opracowanie własne

W Tabeli 11 i 12 zaprezentowano obliczenie wskaźników w oparciu o program Besti@ (Tabela 11) oraz według faktycznego planu 2014 roku i wykonania 2012-2013 (Tabela 12). Z powodu rozbieżności interpretacyjnych dotyczących klasyfikacji budżetowej wydatków w paragrafie „6020 – Wydatki na wniesienie wkładów do spółdzielni", powstała rozbieżność pomiędzy wskaźnikami obliczanymi w oparciu o stosowany program Besti@ służący do przekazywania WPF w postaci elektronicznej (wskazany przez Ministerstwo Finansów) a stanem faktycznym według uchwał budżetowych. Rozporządzenie Ministra Finansów regulujące klasyfikację budżetową (Dz. U. z 2014r., poz. 1053 ze zm.), klasyfikuje paragraf 6020 w grupie wydatków

majątkowych, natomiast program Besti@ narzuca zakwalifikowanie tego paragrafu do grupy wydatków bieżących, co ma wpływ na obliczenie relacji z art. 243 uofp. W obecnej chwili w budżecie Powiatu na 2014 rok paragraf 6020 jest ujmowany w grupie wydatków majątkowych, wobec czego wszystkie wskaźniki są spełnione. Ujęcie paragrafu 6020 w wydatkach bieżących (czyli w sposób w jaki narzuca to program Besti@) powoduje, iż omawiana relacja nie jest zachowana w 2016 roku.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, iż w 2016 roku relacja z art. 243 jest zachowana. Ponadto relacja obliczona w oparciu o przewidywane wykonanie 2014 roku (według planu po zmianach na dzień 31.10.2014 roku) również jest zachowana.

7. Wieloletnie przedsięwzięcia:

Przedsięwzięcia zostały zaplanowane do 2015 roku włącznie i obejmują projekty realizowane przy udziale środków europejskich oraz pozostałe zadania zaliczane do wieloletnich przedsięwzięć.
Łączne nakłady finansowe wyniosą **4.188.928**, z tego w: 2015r. – 1.812.304zł (wydatki bieżące w kwocie 930.304 zł, wydatki majątkowe w kwocie 882.000 zł), limit zobowiązań (wysokość, do której istnieje możliwość podpisania umów na realizację zadań) został ustalony do kwoty **760.000 zł**.

a) Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp (Dz.U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.):

- Projekt **„System Wspierania Szkół i Przedszkoli w Powiecie Wągrowieckim – nowoczesne doskonalenie nauczycieli”**. Zadanie realizowane w latach 2013-2015 przez Starostwo Powiatowe.
  Cel: Podniesienie jakości i efektywności funkcjonowania systemu doskonalenia nauczycieli w szkołach i przedszkolach objętych projektem. Łączne nakłady finansowe wynoszą 509.564 zł (wydatki bieżące), z tego: 2013-2014 – 402.995 zł, 2015r. – 106.569 zł;

- Projekt **„E-usługi dla mieszkańców Powiatu Wągrowieckiego”**. Zadanie realizowane w latach 2014-2015 przez Starostwo Powiatowe. Cel: Wzmocnienie potencjału administracji samorządowej. Łączne nakłady finansowe wynoszą 1.446.918 zł (wydatki bieżące w kwocie 1.224.918 zł, wydatki majątkowe w kwocie 222.000 zł), z tego: 2014r. – 501.183 zł, 2015r. – 945.735 zł (wydatki bieżące w kwocie 723.735 zł, wydatki majątkowe w kwocie 222.000 zł).

b) Wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe:

- **„Remont drogi powiatowej nr 1557P na odcinku Gołańcz-Oleszno”**. Zadanie realizowane w latach 2013-2015 przez Powiatowy Zarząd Dróg w Wągrowcu. Cel: Poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego. Łączne nakłady finansowe (wydatki bieżące) na zadanie wynoszą 415.573 zł, z tego: 2013-2014 – 315.573 zł, **2015r.– 100.000 zł**. Limit zobowiązań został ustalony do kwoty **100.000 zł**,

- **„Przebudowa drogi powiatowej nr 1602P na odcinku Grylewo-Laskownica Mała”**. Zadanie realizowane w latach 2013-2015 przez Powiatowy Zarząd Dróg w Wągrowcu. Cel: Poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego. Łączne nakłady finansowe (wydatki majątkowe) na zadanie wynoszą 1.133.273 zł, z tego: 2013-2014 – 823.273 zł, **2015r.– 310.000 zł**. Limit zobowiązań został ustalony do kwoty **310.000 zł**,

- **„Przebudowa drogi powiatowej nr 1611P Marcinkowo-Ochodza-Sarbia w m. Ochodza”**. Zadanie realizowane w latach 2013-2015 przez Powiatowy Zarząd Dróg w Wągrowcu. Cel: Poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego. Łączne nakłady finansowe (wydatki majątkowe) na zadanie wynoszą 683.600 zł, z tego: 2013-2014 – 333.600 zł, **2015r. – 350.000 zł**. Limit zobowiązań został ustalony do kwoty **350.000 zł**.

W wykazie przedsięwzięć do Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2015-2022 nie zostało ujęte zadanie pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 1580P na odcinku Damasławek-Dąbrowa-gr. woj. kujawsko-pomorskiego (Janowiec Wlkp.)”. Na 2015 rok po stronie dochodów przyjęto pomoc finansową z Gminy Damasławek. Realizacja zadania jest uzależniona od decyzji Wojewody Wielkopolskiego w sprawie wybrania zadań zgłoszonych przez samorządy lokalne do dofinansowania w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych. Zadanie zostanie wprowadzone do załącznika przedsięwzięć w przypadku pozyskania w/w dofinansowania.

Wobec powyższego podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

Przewodnicząca
Rady Powiatu Wągrowieckiego

……
/Małgorzata Osuch/